

ЗАКОН О ЕЛЕКТРОНСКИМ КОМУНИКАЦИЈАМА

– НАЦРТ ЗА ЈАВНУ РАСПРАВУ –

22. октобар 2009.

(измене у односу на нацрт од 1. октобра 2009. односе се на чланове 151а, 151б и 152)

САДРЖАЈ

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ	6
Предмет закона	6
Начела закона	6
Значење појединих израза	7
II ОВЛАШЋЕЊА ДРЖАВНИХ ОРГАНА У ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИЈА	12
Влада	12
Министарство	12
III АГЕНЦИЈА ЗА ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ	13
Правни положај	13
Надлежност	14
Органи Агенције за електронске комуникације	17
Управни одбор	17
Мандат чланова УО	17
Услови за избор чланова УО	18
Сукоб интереса	18
Нespoјивост функција	18
Самосталност у обављању функције	19
Поступак избора чланова УО	19
Престанак функције чланова УО	20
Престанак функције чланова УО разрешењем	21
Начин рада Управног одбора	22
Директор Агенције – делокруг и трајање дужности	22
Услови за именовање директора	23
Обавезе директора	23
Јавни конкурс за избор директора	23
Поступак избора директора	24
Престанак функције директора	24
Престанак функције директора разрешењем	24
Финансијски план Агенције	25
Јавност рада Агенције	26
Годишњи извештај	28

Прикупљање података и заштита тајности.....	28
Општи акти	29
Појединачни акти Агенције.....	30
Решавање спорова између оператора	31
IV ЈАВНА РАСПРАВА	31
Јавна расправа.....	31
Поступак јавне расправе.....	32
V МРЕЖНА ИНФРАСТРУКТУРА	33
Изградња, постављање и пуштање у рад електронских комуникационих мрежа, припадајуће инфраструктуре и повезане опреме и издавање сертификата.....	33
Радови у близини објеката електронских комуникација.....	33
Радио коридори и заштитна зона.....	34
Електроенергетска постројења	34
Електромагнетске сметње	34
Права службености оператора	34
Колокација и заједничко коришћење мрежне инфраструктуре	35
VI ОПШТЕ ОВЛАШЋЕЊЕ	35
Опште овлашћење	35
Права оператора по режиму општег овлашћења	35
Право својине на мрежној инфраструктури	36
Услови општег овлашћења, дозвола за коришћење радиофреквенција и дозвола за коришћење бројева.....	36
Услови општег овлашћења које може да одреди Агенција	36
Обавештење и потврда.....	38
Поштовање услова општег овлашћења.....	39
Привремене мере.....	39
VII УСЛУГЕ УНИВЕРЗАЛНОГ СЕРВИСА	40
Списак услуга универзалног сервиса	40
Одређивање оператора услуга универзалног сервиса	41
Трошкови пружања услуга универзалног сервиса.....	41
Накнада трошкова пружања услуга универзалног сервиса	41
VIII ТРЖИШТЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИОНИХ МРЕЖА И УСЛУГА.....	42
Утврђивање тржишта подложних претходној регулацији.....	42
Регулаторне обавезе	43
Оператор са значајном тржишном снагом.....	43
Поступак анализе тржишта	45
IX МЕЂУПОВЕЗИВАЊЕ И ПРИСТУП.....	45
Права и обавезе у вези са међуповезивањем и приступом	45
Овлашћења Агенције према оператору са значајном тржишном снагом.....	46

Обавеза објављивања одређених података	47
Обавеза недискриминаторног поступања	48
Обавеза рачуноводственог раздвајања	48
Обавеза приступа и коришћења делова мрежне инфраструктуре	48
Обавеза контроле цена и вођења рачуноводства по трошковном принципу	50
Контрола малопродајних цена услуга	50
Најмањи скуп изнајмљених линија	51
Избор и предизбор оператора	52
X АДРЕСИРАЊЕ И НУМЕРАЦИЈА	52
Планови адресирања и нумерације	52
Начин доделе адреса и бројева	53
Накнада за коришћење адреса и бројева	53
Захтев за доделу адреса и бројева	53
Решавање захтева за примарну доделу адреса и бројева	54
Услови коришћења адреса и бројева	55
Пренос права на коришћење адреса и бројева	55
Одузимање додељених адреса и бројева	56
Преносивост броја	57
Јединствени број за хитне службе	57
XI РАДИОФРЕКВЕНЦИЈСКИ СПЕКТАР	58
Начела управљања радиофреквенцијским спектром	58
Координација коришћења радиофреквенцијских опсега и радио-фреквенција	59
Пријава доделе радио-фреквенција међународним организацијама	59
План намене радиофреквенцијских опсега	59
Правилник о условима за доделу и коришћење радиофреквенција и План расподеле радиофреквенција	60
Коришћење и додела радиофреквенцијског спектра и радио-фреквенција	62
База података радиофреквенцијског спектра	62
Накнада за коришћење радиофреквенцијског спектра	63
Контрола коришћења радиофреквенцијског спектра и заштита од штетних сметњи	63
Коришћење радиофреквенцијског спектра за посебне намене	64
Коришћење радио-фреквенција на основу општег овлашћења	64
Поступак издавања дозволе на основу захтева	65
Поступак издавања дозволе на основу јавног надметања	65
Обавезе Агенције у поступку јавног надметања	66
Привремена дозвола за употребу радиофреквенцијског спектра	67
Пренос дозволе за употребу радиофреквенцијског спектра	68
Одузимање дозволе за употребу радиофреквенцијског спектра	68
Ограничење деловања зрачења електромагнетног поља	69
XII ДИГИТАЛНИ РАДИО И ТЕЛЕВИЗИЈА	70
Дистрибуција дигиталног радио и телевизијских програма и сервиса	70
Обавеза дистрибуције	70
Услуге условног приступа	71

XIII ЗАШТИТА ПРАВА КОРИСНИКА	71
Уговор оператора и корисника	71
Обавештавање о општим условима пословања.....	72
Општи услови пословања.....	73
Тарифе	73
Обавештавање о општим условима пословања и тарифа	73
Посебна заштита особа са инвалидитетом	74
Забрана одлазних позива	74
Забрана аутоматског усмеравања позива.....	74
Рачун са детаљном спецификацијом.....	74
Подаци о личности у јавном телефонском именику претплатника	75
Доступност података у јавном телефонском именику	75
Услуге са додатном вредношћу	76
Приговор корисника оператору	76
Поступак решавања спорова оператора и претплатника пред Агенцијом	77
XIV ЗАШТИТА ПРИВАТНОСТИ КОРИСНИКА И БЕЗБЕДНОСТ ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИОНИХ МРЕЖА И УСЛУГА	77
Безбедност електронских комуникационих мрежа и услуга	77
Тајност електронских комуникација	78
Подаци о саобраћају.....	78
Идентификација позива	79
Подаци о месту налажења корисника	80
Злонамерни или узнемиравајући позиви	80
Нежељене електронске комуникације.....	81
Ограничења права корисника	82
Врсте задржаних података.....	82
Права државних органа и обавезе оператора у погледу задржавања података	83
Пресретање комуникација.....	84
XV ТЕХНИЧКЕ ДОЗВОЛЕ И СТАНДАРДИЗАЦИЈА	84
Стандарди, технички преглед и техничка дозвола (сертификат)	84
XVI СТРУЧНИ НАДЗОР И ИЗВРШЕЊЕ МЕРА НАДЗОРА ПУТЕМ ИНСПЕКЦИЈЕ.....	85
Стручни надзор.....	85
Контролор	86
Обавештавање оператора о вршењу контроле и право приступа објектима	87
Правила поступка	87
Контролно-мерни центри	87
Извршење мера надзора путем инспекције	88
Инспектор.....	88
XVII НАДЗОР	89
XVIII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ	89

Прекршаји	89
Тежи прекршај	91
Привредни преступ	91
XIX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ.....	91
Тржишта подложна претходној регулацији	91
Увођење јединственог европског броја за приступ хитним службама	92
Важење општег одобрења и лиценце	92
Адресирање и нумерација	92
Дозволе за радио станицу	93
Сарадња са Републичком радиодифузноом агенцијом	93
План нумерације и адресирања.....	94
План намене и планови расподеле	94
Доношење општих аката Агенције.....	94
Базе података	95
Започети поступци	96
Оператори	96
Избор чланова УО Агенције	96
Посебне обавезе Агенције	96
Избор Директора Агенције.....	96
Континуитет Републичке агенције за телекомуникације.....	97
Издавање дозвола за пружање говорних услуга преко јавне фиксне телефонске мреже уз коришћење нумерације.....	97
Престанак важења Закона о телекомуникацијама	97
Ступање на снагу Закона	98

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом се уређују делатност електронских комуникационих мрежа и пружања услуга електронских комуникација, овлашћења државних органа у области електронских комуникација, Агенција за електронске комуникације (у даљем тексту: Агенција), јавна расправа у поступку доношења општих аката из надлежности министарства надлежног за електронске комуникације (у даљем тексту: Министарство), пројектовање, изградња, производња, коришћење, односно одржавање мрежа, система и средстава електронских комуникација, опште овлашћење за делатност електронских комуникационих мрежа и пружања услуга електронских комуникација, услуге универзалног сервиса, поступак анализе тржишта електронских комуникација, утврђивање тржишта подложних претходној регулацији, одређивање оператора са значајном тржишном снагом, регулаторне обавезе Агенције у односу на оператора са значајном тржишном снагом, међуповезивање оператора, мрежа и услуга, приступ мрежама и услугама, адресирање и нумерација, управљање, употреба и надзор над радиофреквенцијским спектром, дистрибуција дигиталних радио и телевизијских програма и сервиса, услуге условног приступа, заштита права корисника електронских комуникационих мрежа и услуга, заштита приватности корисника и безбедност електронских комуникационих мрежа и услуга, техничке дозволе и стандардизација, стручни надзор и извршење мера надзора путем инспекције, надзор над спровођењем овог закона, и казне за непоштовање овог закона.

Начела закона

Члан 2.

Начела на којима се заснива регулисање уређивања односа у области електронских комуникација су:

- 1) обезбеђивање услова за развој електронских комуникација у Републици Србији;
- 2) подстицање конкурентности, економичности и делотворности у обављању делатности у области електронских комуникација;
- 3) равноправност и заштита интереса оператора електронских комуникационих мрежа и услуга;
- 4) заштита интереса корисника мрежа и услуга електронских комуникација;
- 5) заштита интереса особа са инвалидитетом;
- 6) заштита података о личности;

- 7) обезбеђивање максималног квалитета услуга електронских комуникација;
- 8) обезбеђивање међуповезивања електронских комуникационих мрежа и услуга, односно оператора под равноправним и узајамно прихватљивим условима;
- 9) обезбеђивање рационалног и економичног коришћења радиофреквенцијског спектра;
- 10) усклађивање обављања делатности у области електронских комуникација са међународним стандардима, праксом и техничким нормативима.

Значење појединих израза

Члан 3.

Изрази употребљени у овом закону, ако није другачије одређено, значе:

- 1) *адреса*: низ знакова, слова, цифара и сигнала који је намењен за одређивање одредишта везе;
- 2) *апликативни програмски интерфејс (API)*: формализовани скуп софтверских позива који се користи ради приступања функционалностима одређене апликације, система или мреже;
- 3) *бројеви*: низови цифара који се употребљавају за адресирање у електронским комуникационим мрежама;
- 4) *дистрибуциона мрежа*: електронска комуникациона мрежа која омогућава пренос сигнала од једне до друге тачке у тој мрежи;
- 5) *додела бројева и адреса*: пренос права на коришћење бројева и адреса, без преноса власништва над бројевима и адресама;
- 6) *дозвола за коришћење радиофреквенцијског спектра*: акт надлежног органа којим се оператору дозвољава да користи радио-фреквенције;
- 7) *електромагнетска компатибилност (ЕМС)*: могућност уређаја или система да ради на задовољавајући начин у свом електромагнетском окружењу и да не ствара штетне електромагнетске сметње другој опреми или системима у том окружењу;
- 8) *електронска комуникациона инфраструктура и повезана опрема*: припадајућа инфраструктура и опрема повезана с телекомуникационом мрежом и/или телекомуникационом услугом, која омогућава или подржава пружање услуга путем те мреже и/или услуге, што посебно обухвата кабловску канализацију,

антенске стубове, зграде и друге припадајуће објекте и опрему, као и системе условног приступа;

- 9) *електронска комуникациона мрежа*: систем преноса заједно са опремом за обраду сигнала, преспајања и/или усмеравања и друга средства која омогућавају пренос сигнала жичним, радио, оптичким или другим електромагнетским системом;
- 10) *електронска комуникациона опрема*: опрема која се употребљава за обављање делатности електронских комуникационих мрежа и услуга;
- 11) *електронска комуникациона услуга*: услуга која се састоји од преноса података електронским комуникационим мрежама;
- 12) *електронска пошта*: пренос текстуалних, говорних, аудио, видео или мултимедијалних порука, путем електронске комуникационе мреже;
- 13) *електронске комуникације*: подразумевају свако емитовање, пренос или пријем порука (говор, звук, текст, слика или подаци) у виду сигнала, коришћењем жичних, радио, оптичких или других електромагнетских система;
- 14) *електронски програмски водич*: услуга придодата дигиталном преносу телевизијског и радио програма која омогућава једноставно претраживање понуђених програмских садржаја и сервиса сваком кориснику;
- 15) *географски код*: код из националног Плана нумерације у којем део његових цифара има географско значење које се употребљава за усмеравање позива на физичко место приступне тачке мреже;
- 16) *интерфејс*: прикључна тачка електронске комуникационе мреже или услуге, или прикључак између радио-опреме, заједно са њиховим техничким спецификацијама;
- 17) *Интернет*: глобални електронски комуникациони систем сачињен од великог броја међусобно повезаних рачунарских мрежа и уређаја, који размењују податке користећи заједнички скуп комуникационих протокола (TCP/IP);
- 18) *интероперабилност*: својство електронске комуникационе инфраструктуре и повезане опреме да подржи проток и омогући међусобну размену података;
- 19) *избор оператора*: услуга која претплатницима омогућава остваривање одређених врста веза у оквиру јавних телефонских услуга, избором оператора који посредује у остваривању тих веза. Избор оператора може бити унапред програмиран или остварив бирањем префикса за избор оператора, односно применом другог одговарајућег техничког поступка;

- 20) *јавна телефонска мрежа*: електронска комуникациона мрежа која омогућава пружање јавно доступних телефонских услуга;
- 21) *јавна телефонска говорница*: јавно доступан телефон чије се коришћење плаћа;
- 22) *јавно доступна телефонска услуга*: услуга која корисницима омогућава упућивање и примање локалних, националних и међународних позива, приступ хитним службама, приступ услугама уз примену негеографских кодова, приступ услугама обавештавања о бројевима претплатника, слања телефакса, као и услугу преноса података која обезбеђује функционалан приступ Интернету;
- 23) *корисник услуга*: правно или физичко лице коме се пружа услуга електронских комуникација;
- 24) *локална петља*: мрежни ресурс од централе до терминалне тачке у просторијама корисника;
- 25) *међуповезивање (интерконекија)*: физичко и/или логичко повезивање електронских комуникационих мрежа, истог или различитих оператора, ради омогућавања корисницима једне електронске комуникационе мреже да комуницирају са корисницима друге електронске комуникационе мреже, односно да приступају електронским комуникационим услугама обезбеђеним преко друге електронске комуникационе мреже од стране оператора те мреже, или трећег лица које има приступ тој мрежи;
- 26) *мрежа за приступ*: мрежа која обезбеђује пренос сигнала између локације корисника и локације са које се кориснику пружају електронске комуникационе услуге;
- 27) *мултиплекс*: сигнал који настаје комбиновањем више сигнала у један заједнички ради једноставнијег, ефикаснијег и боље заштићеног преноса кроз електронску комуникациону мрежу;
- 28) *негеографски код*: број из националног Плана нумерације који није географски, а обухвата бројеве у фиксним и мобилним мрежама, бројеве услуга бесплатног позива, бројеве услуга јединственог приступног броја и бројеве услуга с додатном вредношћу;
- 29) *оператор мрежне инфраструктуре*: правно или физичко лице које се бави изградњом, одржавањем, развојем и коришћењем електронске комуникационе мреже, инфраструктуре и повезане опреме, или лице које је засновало право пута у складу са овим законом, односно ако је давалац приступа телекомуникационој електронској комуникационој инфраструктури и повезаној опреми на основу анализе тржишта спроведене у складу са овим законом;

- 30) *оператор мултиплекса*: оператор који нуди услуге формирања мултиплекса према унапред договореним и прописаним правилима;
- 31) *оператор примарне дистрибуције*: оператор електронске комуникационе мреже који нуди услуге преноса радио и телевизијских сигнала ради њиховог даљег емитовања крајњим корисницима;
- 32) *оператор секундарне дистрибуције*: оператор електронске комуникационе мреже који нуди услуге преноса радио и телевизијских сигнала до крајњег корисника;
- 33) *план адресирања*: садржи дефиниције и структуру кодова међународних сигнализационих тачака, кодова националних сигнализационих тачака, кодова мобилних мрежа, идентификациони код мреже за пренос података и начин управљања;
- 34) *план нумерације*: планом нумерације се утврђује врста, дужина, структура, намена и начин коришћења бројева за приступ електронским комуникационим мрежама и услугама;
- 35) *подаци о локацији*: подаци који означавају тренутни или стални географски положај терминалне опреме корисника унутар електронске комуникационе мреже;
- 36) *право употребе*: право приступа, постављања, служења и одржавања електронске комуникационе инфраструктуре и повезане опреме на локацији у власништву другог лица, као и друга с тим повезана права која чине терет на некретнини на којој је изграђена ова инфраструктура и опрема;
- 37) *преносивост броја*: могућност претплатника да промени оператора електронских комуникационих услуга, без промене претплатничког броја;
- 38) *предизбор оператора*: услуга која претплатницима омогућава остваривање одређених врста веза у оквиру јавних телефонских услуга, посредством унапред изабраног оператора који посредује у остваривању тих веза, без бирања префикса за избор оператора, односно применом другог одговарајућег техничког поступка;
- 39) *примарна дистрибуција*: пренос сигнала (најчешће радио и телевизијских) до одређене тачке у електронској комуникационој мрежи од које се путем секундарне дистрибуције сигнал преноси до крајњих корисника.
- 40) *радио опрема*: производ односно његова компонента која омогућава комуникацију путем емитовања и/или пријема радио таласа у радиофреквенцијском опсегу.

- 41) *радио-фреквенција*: основни физички параметар електромагнетних таласа или радио-таласа који се слободно простиру кроз простор;
- 42) *радиофреквенцијски опсег*: део радиофреквенцијског спектра који је одређен граничним учестаностима;
- 43) *радио-станица*: један или више предајника и/или пријемника са једном или више антена, и других уређаја, смештених на одређеној локацији ради емитовања радио-сигнала;
- 44) *секундарна дистрибуција*: пренос сигнала (најчешће радио и телевизијских) до крајњих корисника;
- 45) *систем условног приступа*: било која техничка мера или решење којим се омогућава приступ заштићеним услугама уз услов плаћања накнаде или други облик претходног појединачног одобрења;
- 46) *метња*: присуство нежељених сигнала на улазу у пријемник одређеног комуникационог система, који настаје као последица емисије, зрачења, индукције или њихове комбинације од стране других комуникационих система, а које се манифестује деградацијом квалитета преноса сигнала;
- 47) *штетна метња*: метња која угрожава функционисање одређеног комуникационог система, у складу са дефинисаним критеријумима квалитета преноса сигнала;
- 48) *телекомуникациона терминална опрема*: производ за омогућавање комуникације односно, његова компонента, која се повезује директно или индиректно на одговарајућу тачку електронске комуникационе мреже;
- 49) *транспортна мрежа*: електронска комуникациона мрежа намењена преносу сигнала између локација са којих се пружају електронске комуникационе услуге крајњим корисницима;
- 50) *универзални сервис*: скуп основних услуга електронских комуникација одређеног квалитета и обима које треба да буду доступне свима на територији Републике Србије по прихватљивим ценама;
- 51) *услуга са додатном вредношћу*: обогаћује или проширује основну електронску комуникациону услугу, може укључивати обраду података о претплатнику или локацији, а наплаћује се уз основну услугу или одвојено.

II ОВЛАШЋЕЊА ДРЖАВНИХ ОРГАНА У ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИЈА

Влада

Члан 4.

Влада Републике Србије (у даљем тексту: Влада) на предлог Министарства надлежног за послове електронских комуникација (у даљем тексту: Министарство):

- 1) утврђује политику у области електронских комуникација;
- 2) доноси стратешке акте и акционе планове за њихово спровођење којима се утврђују начела, циљеви и приоритети развоја електронских комуникација у Републици Србији;
- 3) доноси План намене радиофреквенцијских опсега (у даљем тексту: План намене).

Министарство

Члан 5.

Министарство:

- 1) врши надзор над применом овог закона и прописа донетих на основу њега;
- 2) представља Републику Србију у европским и међународним организацијама и институцијама у области електронских комуникација;
- 3) припрема предлоге стратешких аката и акционих планова из члана 4. став 1. тачка 2) овог закона;
- 4) припрема предлог Плана намене на основу нацрта Агенције;
- 5) доноси Планове расподеле радиофреквенцијског опсега (у даљем тексту: Планови расподеле), на предлог Агенције;
- 6) у складу са Плановима намене и расподеле, доноси Правилник о условима за доделу и коришћење радиофреквенција;
- 7) даје сагласност на висину накнада и трошкова за издавање дозвола, као и трошкова издавање потврде и уписа у регистар на основу општег овлашћења из члана 48. овог закона;
- 8) утврђује скуп основних услуга универзалног сервиса (универзални сервис);

- 9) доприноси усклађивању домаћих прописа са прописима Европске уније;
- 10) врши послове извршења мера надзора путем инспекције у складу са овим законом;
- 11) у сарадњи са министарством надлежним за послове развоја и унапређења научноистраживачке делатности, предузима мере подстицања истраживања и развоја у области електронских комуникација;
- 12) у сарадњи са министарством надлежним за унутрашње послове, доноси Правилник о начину употребе и условима коришћења заједничког европског броја за хитне позиве;
- 13) у случају рата, ратног или ванредног стања, спроводи одлуке и друге акте Владе који се односе на електронске комуникације.

III АГЕНЦИЈА ЗА ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ

Правни положај

Члан 6.

(1) Агенција је самостално, независно, непрофитно регулаторно тело, са својством правног лица, које врши јавна овлашћења у циљу ефикасног спровођења и унапређивања утврђене политике у области електронских комуникација, у складу са овим законом и прописима донетим у складу са њим.

(2) Агенција за свој рад одговара Народној Скупштини Републике Србије.

(3) Агенција је функционално и финансијски независна од државних органа, организација и лица која се баве електронским комуникационим мрежама, системима и средствима или услугама, и забрањен је сваки утицај на њен рад подесан да угрози њену независност.

(4) Агенција послове из своје надлежности обавља непристрасно и јавно.

(5) Агенција може, за обављање појединих стручних послова из своје надлежности, ангажовати друга домаћа или страна, правна и физичка лица.

(6) Агенција својим Статутом ближе уређује унутрашњу организацију и начин рада.

(7) Извори финансирања Агенције су сопствени приходи Агенције, које чине средства остварена од накнада и трошкова за издавање и продужавање дозвола, накнада за вршење техничких прегледа и других извора финансирања дефинисаних законом.

Надлежност

Члан 7.

(1) Агенција подстиче конкуренцију електронских комуникационих мрежа и услуга и унапређивање капацитета тако што, између осталог:

- 1) обезбеђује да корисници, а посебно корисници са инвалидитетом, могу да изаберу оператора руководећи се својим потребама, ценом и квалитетом услуга;
- 2) обезбеђује да се не нарушава или ограничава конкуренција у области електронских комуникација;
- 3) подстиче целисходно инвестирање у инфраструктуру, промовисање иновација и увођење нових услуга;
- 4) подстиче ефикасно коришћење и управља радиофреквенцијским спектром, адресама и бројевима.

(2) Агенција доприноси развоју тржишта електронских комуникација тако што, између осталог:

- 1) предузима мере у циљу уклањања препрека за постављање мрежа електронских комуникација, одговарајућих капацитета и услуга;
- 2) подстиче постављање и развој међународних мрежа и интероперабилност међународних сервиса;
- 3) обезбеђује да оператори, у упоредивим тржишним условима, не буду изложени дискриминацији;
- 4) сарађује са надлежним регулаторним телима држава чланица Европске уније и регулаторним телима других држава ради усаглашавања праксе примене прописа из области електронских комуникација.

(3) Агенција у интересу корисника, између осталог:

- 1) обезбеђује приступ услугама универзалног сервиса;
- 2) обезбеђује заштиту потрошача у односима са операторима, а посебно једноставан и приступачан поступак решавања спорова у складу са одредбама овог закона;
- 3) обезбеђује заштиту података о личности и приватности;

- 4) пружа јасне и благовремене информације, а нарочито оне које се односе на тарифе и услове за коришћење јавно доступних услуга електронских комуникација;
- 5) стара се о задовољавању потреба посебних друштвених група, а нарочито корисника са инвалидитетом;
- 6) обезбеђује одржавање целовитости и безбедности јавних мрежа електронских комуникација.

Члан 8.

Агенција:

- 1) доноси подзаконске акте за спровођење закона, као и техничке прописе у области електронских комуникација;
- 2) припрема нацрт плана намене и доноси предлог планова расподеле;
- 3) прописује стандарде контроле квалитета услуга електронских комуникација и контролише њихову примену;
- 4) одређује услове општег овлашћења и, по пријему пријаве, региструје оператора;
- 5) изриче мере операторима за повреду одредаба овог закона и прописа донетих на основу њега;
- 6) изриче мере операторима у случајевима непридржавања услова из општег овлашћења и дозволе;
- 7) подстиче и обезбеђује услове за адекватан приступ, међуповезивање и интероперабилност мрежа и услуга, на начин на који унапређује ефикасност, одрживу конкуренцију, у најбољем интересу корисника;
- 8) прописује услове међуповезивања водећи рачуна да буду недискриминаторни и засновани на трошковном принципу, ако се оператори сами о томе не договоре;
- 9) одређује оператора универзалног сервиса у складу са законом;
- 10) води посебан рачун за накнаду трошкова пружања услуга универзалног сервиса, који се формира у складу са овим законом;
- 11) формира и одржава базе података из области електронских комуникација;

- 12) објављује податке и документе из области електронских комуникација, а нарочито показатеље развоја тржишта, у складу са одредбама овог закона и прописима донетим на основу њега;
- 13) сарађује са Републичком радиодифузном агенцијом и телима надлежним за заштиту конкуренције, потрошача, података о личности и другим телима по питањима значајним за област електронских комуникација;
- 14) прати и обезбеђује примену домаћих и међународних стандарда и техничких прописа;
- 15) обезбеђује јавност рада и спроводи јавну расправу у складу са овим законом;
- 16) одлучује о висини накнада за послове из своје надлежности у складу са овим законом, водећи рачуна да оне буду засноване на трошковном принципу;
- 17) издаје дозволе за употребу радиофреквенцијског спектра у складу са овим законом;
- 18) контролише коришћење радиофреквенцијског спектра и обавља мерења, испитивања и утврђује узрок сметњи у радиофреквенцијском спектру;
- 19) изриче мере за непридржавање услова предвиђених дозволама за употребу радиофреквенцијског спектра;
- 20) обавља техничке прегледе и врши мерења ради контроле квалитета пружених услуга;
- 21) врши надзор над коришћењем радиофреквенцијског спектра;
- 22) припрема, доноси и прати примену планова адресирања и нумерације и додељује бројеве операторима на недискриминаторним основама, водећи рачуна о рационалном коришћењу бројева садржаних у овим плановима;
- 23) одређује начин, услове и поступак за преносивост бројева у складу са овим законом;
- 24) управља регистром пренетих бројева, односно ангажује друга домаћа или страна правна лица за обављање ове делатности;
- 25) врши надзор над накнадама у вези са преносивошћу бројева, као и услугама избора и предизбора оператора;
- 26) решава спорове између оператора и између оператора и корисника у случајевима да је то предвиђено овим законом и прописима донетим на основу њега;

- 27) спроводи анализе и одређује тржишта која подлежу претходној регулацији;
- 28) одређује оператора са значајном тржишном снагом и одређује његове обавезе у складу са овим законом;
- 29) координира употребу радиофреквенцијских опсега са надлежним органима других држава;
- 30) обавља друге послове у складу са овим законом.

Органи Агенције за електронске комуникације

Члан 9.

Органи Агенције су:

- 1) управни одбор;
- 2) директор;
- 3) други органи предвиђени општим актима Агенције.

Управни одбор

Члан 10.

(1) Управни одбор Агенције (у даљем тексту: УО) има пет чланова, од чега једног председника и једног заменика председника.

(2) Председника, заменика председника и чланове УО бира и разрешава Народна скупштина Републике Србије (у даљем тексту: Скупштина) на основу јавног конкурса и у складу са одредбама овог закона.

Мандат чланова УО

Члан 11.

(1) Мандат чланова УО је 5 година.

(2) Приликом првог избора чланова УО на основу правила прописаних овим законом, председник, заменик председника и један члан УО се бирају на период од пет година, док се два члана УО бирају на период од три године, а жребом се одређује који се чланови бирају на пет година, а који на три.

(3) Исто лице може бити изабрано за члана УО највише два пута.

Услови за избор чланова УО

Члан 12.

(1) Чланови УО се бирају из реда угледних стручњака са високим академским образовањем из области значајних за рад Агенције, а нарочито из области електронских комуникација, економије и права, који су остварили значајне и признате радове или праксу у области електронских комуникација и који уживају углед у стручној јавности.

(2) Три члана УО морају бити стручњаци из области електронских комуникација.

Сукоб интереса

Члан 13.

(1) Кандидати за чланове УО не смеју да имају сукоб интереса.

(2) Чланови УО Агенције не смеју бити ни у каквом односу зависности према лицима која би могла утицати на њихову непристрасност у обављању функције, нити користити функцију за стицање било какве користи или погодности за себе или повезано лице.

(3) Повезаним лицем се сматра повезано лице дефинисано у члану 4. Закона о спречавању сукоба интереса при вршењу јавних функција („Службени гласник Републике Србије“, број 43/2004).

(4) Чланови УО не могу, у периоду од годину дана од дана разрешења са дужности, да обављају управљачке функције у правним лицима на која се примењују одредбе овог закона.

Нespoјивост функција

Члан 14.

(1) Чланови УО, током мандата, не могу да обављају другу јавну функцију или професионалну делатност, односно да се баве било којим јавним или приватним послом уз накнаду, укључујући пружање консултативних услуга и савета.

(2) Лицима на јавним функцијама у смислу овог закона сматрају се функционери који своју функцију врше: на основу избора, постављења и именовања од стране или у органе Републике Србије, аутономне покрајине, општине, града и града Београда и у органе јавних предузећа чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, општина,

град и град Београд као и судије Уставног суда, судије, судије за прекршаје, јавни тужиоци, заменици јавног тужиоца.

(3) Чланови УО не могу бити чланови органа политичких странака, нити могу у јавности да заступају програм или ставове политичких странака.

(4) Чланови УО не могу бити лица која су запослена у органима Републике Србије, аутономне покрајине, општине, града и града Београда и у органима јавних предузећа чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, општина, град и град Београд.

(5) Чланови УО не могу бити:

- 1) акционари или власници удела у предузећима и организацијама које обављају делатност електронских комуникационих мрежа и услуга;
- 2) запослени или лица која обављају рад на основу уговора у предузећима и организацијама које обављају делатност електронских комуникационих мрежа и услуга;
- 3) директори, чланови управног или надзорног одбора као ни другог органа предузећа или организације који послују у области електронских комуникационих мрежа и услуга.

(6) Забрана из става 1. овог члана се не односи на научну делатност, делатност наставника високошколске установе и послове у вези са стручним усавршавањем.

Самосталност у обављању функције

Члан 15.

Чланови УО не представљају у Управном одбору органе или организације које су их предложиле, већ своју дужност обављају самостално, по сопственом знању и савести, у складу са овим законом и општим интересом.

Поступак избора чланова УО

Члан 16.

(1) Председник Народне скупштине Републике Србије (у даљем тексту: Скупштина) расписује јавни конкурс из члана 10. става 2. овог закона, најмање 180 дана пре истека мандата чланова УО.

(2) Оглас о јавном конкурс у објављује се у службеном гласилу Републике Србије, на Интернет страници Скупштине и Агенције.

(3) Оглас о јавном конкурсy садржи:

- 1) услове које кандидат мора да испуњава за избор из члана 12. става 1. овог закона;
- 2) доказе који се прилажу уз пријаву на јавни конкурс;
- 3) рок за подношење пријава;
- 4) орган коме се пријаве подносе;
- 5) лично име лица које даје обавештења о јавном конкурсy;
- 6) податке о изборном поступку;
- 7) рок у коме се кандидати обавештавају о томе када почиње изборни поступак;
- 8) друге податке значајне за поступак избора.

(3) Пријава на конкурс подноси се надлежном одбору Скупштине у року од 30 дана од дана објављивања конкурса у службеном гласилу Републике Србије.

(4) Надлежни одбор Скупштине, у року од 30 дана од дана истека рока из става 3. овог члана, сачињава списак пријављених кандидата, са основним биографским подацима и објављује га на Интернет страници Скупштине.

(5) Од кандидата који испуњавају услове конкурса, надлежни одбор Скупштине у року од 30 дана од објављивања списка из става 4. овог члана сачињава листе са двоструко већим бројем кандидата од броја који се бира, водећи рачуна о условима из члана 12. става 2. овог закона и доставља је Скупштини.

(6) Ако се утврди да услове конкурса не испуњава најмање двоструко већи број кандидата од броја који се бира, цео поступак се понавља.

(7) Скупштина у року од 60 дана од дана пријема листи из става 5. овог члана, простом већином бира пет чланова УО, водећи рачуна о условима из члана 12. става 2. овог закона и доставља је Скупштини.

(8) Скупштина у истом дану за гласање од пет изабраних чланова УО бира председника и заменика председника УО простом већином гласова.

Престанак функције чланова УО

Члан 17.

Мандат члана УО може престати:

- 1) истеком времена на које је изабран;
- 2) разрешењем из разлога предвиђених овим законом;
- 3) подношењем оставке Скупштини у писаној форми, у ком случају мандат престаје даном достављања оставке;
- 4) смрћу.

Престанак функције чланова УО разрешењем

Члан 18.

Скупштина може, на предлог УО Агенције или Владе, разрешити члана Управног одбора:

- 1) ако је због болести или другог разлога неспособан за обављање дужности дуже од шест месеци непрекидно;
- 2) ако му је одузета пословна способност;
- 3) ако буде правноснажно осуђен на казну затвора у трајању дужем од шест месеци или буде осуђен за кривично дело злоупотребе службеног положаја, преваре, корупције, крађе, фалсификовања исправе или друго слично кривично дело које га чини недостојним за обављање функције;
- 4) ако се утврди да је, при утврђивању предлога за избор у УО, кандидат изнео о себи неистините податке или пропустио да изнесе податке о околностима битним за утврђивање предлога;
- 5) ако без основаног разлога одбије или пропусти да обавља дужност председника, односно члана Управног одбора најмање три месеца непрекидно односно најмање шест месеци са прекидима у року од годину дана;
- 6) ако се утврди да је у току трајања мандата повредио правила о сукобу интереса предвиђена овим законом;
- 7) ако несавесним или неправилним радом отежа или онемогући рад Агенције, проузрокује већу штету Агенцији, поступа противно овом закону и прописима донетим на основу њега или тако занемарује или несавесно извршава своје обавезе да настану или могу настати веће сметње у раду Агенције.

Начин рада Управног одбора

Члан 19.

- (1) Управни одбор ради стручно, непристрасно и јавно.
- (2) Управни одбор одлучује већином гласова од укупног броја чланова, осим у случајевима када је овим законом или Статутом одређено друкчије.
- (3) Управни одбор одлучује двотрећинском већином о:
 - 1) избору Директора;
 - 2) усвајању предлога Статута, као и његових измена и допуна;
 - 3) другим питањима када је то предвиђено овим законом.
- (4) Седнице УО могу се, када то околности налажу, одржавати коришћењем средстава електронских комуникација на начин који омогућава учествовање у расправи и одлучивање, о чему се морају обезбедити докази.
- (5) За свој рад чланови УО имају право на новчану накнаду у висини плате председника, односно судије Врховног суда Србије.
- (6) Председник УО руководи радом УО, потписује одлуке УО и стара се о њиховом извршавању, те обавља друге послове утврђене овим законом и Статутом Агенције.
- (7) Управни одбор доноси пословник о свом раду.

Директор Агенције – делокруг и трајање дужности

Члан 20.

- (1) Директор заступа и представља Агенцију, руководи радом и пословањем Агенције, одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених у Агенцији, припрема и спроводи одлуке УО и врши друге послове одређене овим или посебним законом, као и Статутом Агенције.
- (2) Директор доноси Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Агенцији.
- (3) Права и обавезе из радног односа директора и запослених у Агенцији уређују се општим актима Агенције, у складу са прописима о раду.
- (4) Директор се бира на пет година и може бити поново изабран.

(5) Директор је за време трајања мандата у сталном радном односу.

Услови за именовање директора

Члан 21.

За директора може бити изабрано лице које испуњава услове за именовање у Управни одбор, које има најмање пет година радног искуства у једној или више области из делокруга Агенције и које испуњава друге услове одређене овим законом.

Обавезе директора

Члан 22.

(1) Директор је одговоран за законитост рада Агенције.

(2) Директор је дужан да најмање једном годишње као и на захтев УО, поднесе извештај о свом раду.

Јавни конкурс за избор директора

Члан 23.

(1) Директора именује Управни одбор после спроведеног јавног конкурса.

(2) Управни одбор расписује јавни конкурс из става 1. овог члана и објављује га у службеном гласилу Републике Србије, и без одлагања на Интернет страници Агенције.

(3) Рок за подношење пријаве на конкурс је 30 дана од дана објављивања конкурса у службеном гласилу Републике Србије.

(4) Оглас о јавном конкурсy садржи:

- 1) услове које кандидат мора да испуњава за именовање;
- 2) доказе који се прилажу уз пријаву на јавни конкурс;
- 3) рок за подношење пријава;
- 4) податак о органу коме се пријаве подносе;
- 5) лично име лица које даје обавештења о јавном конкурсy;

- 6) податке о изборном поступку;
- 7) рок у коме се кандидати обавештавају о томе када почиње изборни поступак;
- 8) друге податке значајне за поступак именовања.

Поступак избора директора

Члан 24.

- (1) Управни одбор, по пријему пријава на конкурс из члана 23. става 3. овог закона, саставља списак кандидата који испуњавају услове за избор.
- (2) Са списка из става 1. овог члана УО бира директора.
- (3) Решење о избору директора УО доставља свим кандидатима који су се пријавили на јавни конкурс.
- (4) Ако ниједан кандидат не испуњава услове конкурса, цео поступак се понавља.

Престанак функције директора

Члан 25.

Мандат директора може престати у следећим случајевима:

- 1) истеком времена на које је изабран;
- 2) разрешењем из разлога предвиђених овим законом;
- 3) отказом уговора о раду из разлога предвиђеним чланом 26. овог закона и законом који уређује радне односе;
- 4) смрћу.

Престанак функције директора разрешењем

Члан 26.

Управни одбор Агенције разрешава директора:

- 1) ако је због болести или другог разлога неспособан за обављање дужности дуже од шест месеци непрекидно;

- 2) ако му је одузета пословна способност;
- 3) ако буде правноснажно осуђен на казну затвора у трајању дужем од шест месеци или буде осуђен за кривично дело злоупотребе службеног положаја, преваре, корупције, крађе, фалсификовање исправе или друго слично кривично дело које га чини недостојним за обављање функције;
- 4) ако се утврди да је у пријави за конкурс кандидат о себи изнео неистините податке или пропустио да изнесе податке о околностима битним за избор;
- 5) ако без основаног разлога одбије или пропусти да обавља дужност директора најмање три месеца непрекидно односно најмање шест месеци са прекидима у року од годину дана;
- 6) ако се утврди да је у току трајања мандата повредио правила о сукобу интереса предвиђена овим законом;
- 7) ако несавесним или неправилним радом отежа или онемогући рад Агенције, проузрокује већу штету Агенцији, поступа противно овом закону и прописима донетим на основу њега или тако занемарује или несавесно извршава своје обавезе да настану или могу настати веће сметње у раду Агенције.

Финансијски план Агенције

Члан 27.

(1) Финансирање Агенције се врши у складу са финансијским планом који за сваку годину доноси УО.

(2) Финансијским планом утврђују се укупни приходи и расходи Агенције, укључујући и резерве за непредвиђене издатке, као и елементи за целовито сагледавање политике зарада и запослености у Агенцији.

(3) Укупни трошкови рада Агенције обухваћени финансијским планом, укључујући и резерве за непредвиђене издатке, не могу бити већи од реалних трошкова рада Агенције потребних за успешно остваривање њених надлежности.

(4) Управни одбор Агенције усваја финансијски план најкасније до 15. децембра текуће године за наредну годину.

(5) На финансијски план из става 1. овог члана сагласност даје Влада.

(6) Ако Влада не да сагласност на финансијски план из става 1. овог члана пре почетка године за коју се доноси, врши се привремено финансирање за свако наредно тромесечје, до давања сагласности из става 5. овог члана.

(7) Привремено финансирање из става 6. овог члана врши се сразмерно средствима коришћеним у истом периоду претходне године према финансијском плану за ту годину, а највише до једне четвртине износа укупно коришћених према финансијском плану из претходне године за свако тромесечје.

(8) Сви обрачуни прихода и расхода Агенције подлежу годишњој ревизији од стране независног овлашћеног ревизора.

(9) Финансијско пословање Агенције подлеже контроли од стране државног ревизора у складу са законом.

(10) Обрачуни се објављују у роковима за обелодањивање у складу са законом који регулише рачуноводство и ревизију.

(11) Ако се годишњим обрачуном прихода и расхода Агенције утврди да су укупно остварени приходи Агенције већи од укупно остварених расхода, разлика средстава уплаћује се на рачун буџета Републике Србије за развој електронских комуникација, а део разлике средстава, сразмеран приходима оствареним од оператора чије је седиште на територији Аутономне Покрајине, уплаћује се на рачун буџета Аутономне Покрајине и распоређује се за развој електронских комуникација.

(12) Агенција најмање једном годишње врши ревизију висина накнада за обављање послова из своје надлежности у складу са усвојеним финансијским планом.

Јавност рада Агенције

Члан 28.

(1) Рад Агенције је јаван.

(2) Агенција је дужна да, на својој Интернет страници, без накнаде, учини јавно доступним ажуриране податке, који укључују и регистре, с могућношћу свеобухватног претраживања података, а нарочито:

- 1) регистар оператора електронских комуникационих мрежа и услуга;
- 2) попис оператора којима је забрањено обављање делатности у складу са чланом 49. овога закона;
- 3) попис оператора којима су установљена права службености у складу са чланом 41. овог закона;
- 4) попис лица којима је издата посебна дозвола за мерење у области електронских комуникација;
- 5) попис додељених и расположивих адреса и бројева;

- 6) попис додељених и расположивих радиофреквенција и радиофреквенцијских канала;
- 7) резултате мерења везаних за радиофреквенцијски спектар;
- 8) попис издатих дозвола за употребу радиофреквенцијског спектра и општих овлашћења за коришћење радиофреквенцијског спектра;
- 9) базу података радиофреквенцијског спектра;
- 10) утврђена релевантна тржишта и попис оператора са значајном тржишном снагом с одређеним регулаторним обавезама на тим тржиштима;
- 11) одобрене стандардне понуде за међуповезивање које су оператори обавезни да израде и објаве у складу с одредбама овог закона.
- 12) статистичке и друге показатеље развоја тржишта електронских комуникација;
- 13) стручна мишљења, студије и анализе наручене за потребе Агенције;
- 14) годишњи план рада Агенције;
- 15) годишњи извештај о раду Агенције;
- 16) финансијски план, финансијске извештаје и извештаје овлашћеног ревизора;
- 17) позиве за јавне расправе;
- 18) друге податке и обавештења о раду и пословању Агенције.

(3) Агенција редовно и без накнаде објављује на својим интернет страницама, а према потреби и на други подесан начин, поштујући одредбе закона којим се уређује заштита података о личности и пословна тајна, а нарочито:

- 1) одлуке и друге управне акте Агенције;
- 2) јавне позиве за издавање дозвола, спровођење поступка јавних набавки и на конкурсе за запослење;
- 3) прописе за примену овог закона и опште акте;
- 4) пресуде у управним споровима покренутим против решења Агенције;
- 5) листу оператора којима су изречене казне у складу са овим законом.

(4) Одредбе овог члана о објављивању података не примењују се на податке који представљају класификоване податке по одредбама овог закона и закона којим се уређује класификација података;

(5) За јавност рада Агенције одговара Директор.

Годишњи извештај

Члан 29.

(1) Управни одбор Агенције подноси Скупштини годишњи извештај о раду Агенције који нарочито садржи:

- 1) податке о испуњавању циљева и задатака утврђених годишњим програмом рада Агенције, а нарочито о остваривању стратегије развоја електронских комуникација;
- 2) податке о стању развоја тржишта електронских комуникација;
- 3) финансијски план, финансијске извештаје и извештаје овлашћеног ревизора;
- 4) извештај о решавању приговора корисника из члана 112. овог закона, који садржи број примљених предмета и време њиховог решавања, разврстане по врстама приговора;
- 5) друге податке у вези са спровођењем овог закона.

(2) Годишњи извештај о раду Агенције за претходну календарску годину, подноси се до краја другог тромесечја.

(3) Агенција је дужна да, на захтев Скупштине или Владе, поднесе извештај о раду за период краћи од годину дана, најкасније 30 дана од дана пријема захтева.

(4) УО Агенције доноси годишњи план рада, усклађен са Стратегијом развоја електронских комуникација односно другим стратешким актима из ове области, најкасније до краја текуће године за наредну годину.

Прикупљање података и заштита тајности

Члан 30.

(1) Агенција је овлашћена да захтева од оператора:

- 1) све потребне податке, документацију и обавештења, укључујући финансијске податке, класификоване податке у складу са законом којим се уређује класификација података, као и оне који су одређени за пословну тајну;
- 2) да изврши друге радње за које Агенција сматра да су потребне за утврђивање битних чињеница у поступку доношења одлука.

(2) Захтев Агенције из става 1. овог члана мора да буде сразмеран пословима које Агенција обавља и мора да садржи правни основ, предмет и циљ захтева, ниво детаљности затражених података и рок примерен за извршење захтева, не краћи од осам дана од дана пријема захтева од стране оператора.

(3) Оператори су дужни да поступе по захтеву Агенције из става 1. овог члана.

(4) Чланови УО, директор Агенције, запослени у Агенцији, као и друга правна и физичка лица којима је Агенција поверила обављање одређених послова, дужни су да чувају тајност класификованих податка односно пословну тајну, без обзира на начин на који су их сазнали, за време и после престанка обављања функције, радног или уговорног односа, све док је податак утврђен једним од степена тајности, или док се одлуком власника податка не ослободе обавезе чувања тајности.

(5) Класификовани податак се одређује законом о класификацији података, а пословном тајном се сматра: податак одређен као пословна тајна у складу са законом или другим прописом, уговором, општим или другим актом власника податка, као и податак одређен као пословна тајна у складу с општим актом Агенције.

(6) Не сматра се класификованим податком, односно пословном тајном, податак који је јавно доступан, који се објављује на основу посебног прописа или одлуке власника податка, односно који јавност има право да зна у складу са законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја.

(7) Одредбе о чувању тајности података сходно се примењују и на операторе који остварују своја права и дужности пред Агенцијом.

Општи акти

Члан 31.

(1) Управни одбор доноси:

- 1) статут Агенције;
- 2) правилнике;
- 3) друге опште акте из надлежности Агенције.

(2) Доношењу општих аката из става 1. овог члана којима се уређује област електронских комуникација претходи јавна расправа у складу са члановима 34. и 35. овог закона.

(3) Агенција је дужна да пре објављивања општег акта којим се уређује област електронских комуникација прибави од Министарства мишљење о уставности и законитости општег акта, а Министарство, да јој, у року од 30 дана, достави позитивно мишљење односно образложени предлог како да општи акт усагласи са Уставом, законом, прописом или другим општим актом Народне скупштине и Владе.

(4) Ако Министарство не достави образложени предлог у року из става 3. овог члана, сматра се да је дало позитивно мишљење о уставности и законитости општег акта.

(5) Ако Агенција не поступи по образложеном предлогу Министарства, оно може покренути поступак за оцену уставности и законитости општег акта.

(6) Агенција доставља ради објављивања опште акте из става 1. овог члана службеном гласилу Републике Србије без одлагања, а најкасније у року од седам дана од дана усвајања, а на својој Интернет страници објављује их без одлагања.

(7) Оператори могу да, у року предвиђеном за јавну расправу, код Министарства покрену иницијативу за оцену уставности и законитости општег акта Агенције.

Појединачни акти Агенције

Члан 32.

(1) Агенција доноси појединачне акте којима одлучује о правима и обавезама оператора или корисника услуга, као и појединачне акте о изрицању мера оператору, у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

(2) Агенција је дужна да, у поступку доношења појединачног акта којим се одлучује о правима и обавезама оператора или корисника услуга као и о изрицању мера оператору, омогући оператору да се изјасни о чињеницама од значаја за одлучивање, као и да достави документацију или друге доказе за које сматра да су релевантни за одлучивање.

(3) Одлука Агенције је коначна.

(4) На појединачне акте Агенције не примењују се одредбе Закона о општем управном поступку у делу који се односи на поништавање и укидање по основу службеног надзора као и на ванредно укидање од стране органа који је овлашћен да врши надзор.

(5) Странка која сматра да је одлуком Агенције повређено неко њено право или правом заштићен интерес може против те одлуке покренути управни спор пред надлежним судом.

(6) Странка је дужна да у року од 15 дана од дана достављања појединачног акта Агенције, поступи у складу са појединачним актом, а уколико то не учини, спровешће се поступак принудног извршења у складу са правилима општег управног поступка.

(7) Агенција може, ако за то постоје посебно оправдани разлози, да самим појединачним актом одреди рок за његово извршење који је краћи од рока из става 6. овог члана.

(8) У управним стварима из надлежности Агенције на питања која нису уређена овим законом примењују се одредбе Закона о општем управном поступку.

Решавање спорова између оператора

Члан 33.

(1) Агенција, у случају спора оператора у вези са правима и обавезама из овог закона, на захтев којег од њих, доноси, у поступку у коме су оператори обавезни да учествују, обавезујуће решење, без одлагања а изузетно најкасније у року од четири месеца од подношења захтева.

(2) Агенција, у поступку решавања спорова између оператора, одлучује применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу њега.

(3) Решење Агенције из става 1. овог члана се објављује у складу са одредбом члана 28, става 3, тачке 1) овог закона.

(4) Покретање поступка, вођење и решавање спора, не спречава покретање спора пред судом.

IV ЈАВНА РАСПРАВА

Јавна расправа

Члан 34.

(1) Министарство односно Агенција у припреми општих аката из своје надлежности спроводи поступак јавне расправе.

(2) Јавна расправа почиње даном објављивања нацрта општег акта на Интернет страницама Министарства или Агенције и траје најмање 21 дан.

(3) Министарство или Агенција су дужни да на својим Интернет страницама, најмање седам дана, а најкасније на дан почетка јавне расправе објаве програм јавне расправе и контакт податке особе задужене за спровођење јавне расправе.

(4) Програм јавне расправе садржи најмање:

- 1) датум објављивања нацрта општег акта;
- 2) датум краја јавне расправе;
- 3) динамику јавне расправе, а посебно датум, време и место јавних консултација;
- 4) датум објављивања коначног текста нацрта општег акта који је предмет јавне расправе.

(5) Министарство, односно Агенција, су дужни да обезбеде увид у текуће и спроведене јавне расправе у оквиру посебног одељка који је намењен јавним расправама на својим Интернет страницама.

(6) Министарство, односно Агенција, не спроводе јавну расправу ако доношење или измена општег акта не трпе одлагање ради заштите интереса корисника односно обезбеђења конкуренције.

(7) У случајевима из става 6. овог члана Министарство односно Агенција обавештава Владу о потреби доношења односно измене општег акта без јавне расправе, и наводи разлоге за то.

Поступак јавне расправе

Члан 35.

(1) Прилог послат у писаном облику мора да садржи најмање име и контакт податке подносиоца.

(2) Сви писани прилози као и аудио записи са јавних консултација се објављују на Интернет страници Министарства, односно Агенције, укључујући и прилоге достављене поштом или факсом.

(3) Сви поверљиви подаци у вези са прилозима издвајају се у посебан документ – анекс који се не објављује, а објављује се да прилог садржи анекс са поверљивим подацима.

(4) Орган који спроводи јавну расправу не објављује прилоге који не садрже контакт податке подносиоца, као ни недоличне прилоге, односно недоличне делове прилога.

V МРЕЖНА ИНФРАСТРУКТУРА

Изградња, постављање и пуштање у рад електронских комуникационих мрежа, припадајуће инфраструктуре и повезане опреме и издавање сертификата

Члан 36.

(1) Електронске комуникационе мреже, припадајућа инфраструктура и повезана опрема, морају бити пројектовани, изграђени, односно произведени, коришћени и одржавани тако да њихов рад не изазива недозвољене сметње у раду других електронских комуникационих мрежа, инфраструктуре и повезане опреме,

(2) Електронске комуникационе мреже, припадајућа инфраструктура и повезана опрема из става 1. овог члана се пројектују, изграђују, односно производе, користе и одржавају тако да буду у складу са стандардима и техничким прописима који важе у Европској унији и Републици Србији, а ако нема таквих прописа, са прописима, стандардима и препорукама међународних организација у области електронских комуникација.

(3) Електронске комуникационе мреже, припадајућа инфраструктура и повезана опрема из става 1. овог члана се пројектују, изграђују, односно производе, користе и одржавају на начин којим се омогућава доступност услуга и за особе са инвалидитетом.

(4) Агенција правилником ближе прописује техничке услове за одређене електронске комуникационе мреже, припадајућа инфраструктура и повезана опрема.

Радови у близини објеката електронских комуникација

Члан 37.

(1) Забрањено је извођење радова или подизање објеката у близини објеката електронских комуникација који могу да оштете или омету функционисање електронских комуникација.

(2) Инвеститор, односно извођач радова је дужан да прибави претходну сагласност оператора ради предузимања потребних мера за заштиту и обезбеђивање несметаног функционисања електронских комуникација, ако је извођење одређених радова или подизање објеката неопходно.

(3) Инвеститор, односно извођач радова сноси трошкове предузимања мера и трошкове прибављања сагласности из става 2. овог члана.

Радио коридори и заштитна зона

Члан 38.

(1) У насељима градског карактера урбанистичким плановима се морају утврдити слободни правци за улаз и излаз радио-релејних веза (радио коридори).

(2) Ако је променом урбанистичког плана угрожено функционисање електронских комуникација у коридору, мора се утврдити нови радио коридор који ће омогућити несметано одвијање електронских комуникација.

(3) У близини одређених радио станица и антенских постројења на правцима простирања усмерених радио таласа од једне до друге радио станице мора да постоји заштитна зона у којој је забрањено градити друге радио станице или објекте и постројења која могу ометати простирање радио таласа или могу проузроковати сметње.

Електроенергетска постројења

Члан 39.

Електроенергетска постројења за пренос, дистрибуцију и коришћење електричне енергије, која се налазе у близини мреже електронских комуникација, морају се градити, користити и одржавати тако да њихов рад не проузрокује сметње у функционисању те мреже и да не доводе у опасност живот и здравље људи који изводе радове на њој или је користе.

Електромагнетске сметње

Члан 40.

Електрична и друга постројења, уређаји и апарати не смеју да стварају електромагнетске сметње у раду мреже електронских комуникација и морају да имају сертификат о усаглашености са мерама за сузбијање електромагнетских сметњи у раду тих мрежа и у пријему сигнала.

Права службености оператора

Члан 41.

(1) Оператор је овлашћен да, у складу са законом, на туђој непокретности гради, одржава, развија, користи мрежну инфраструктуру, као и да јој приступи (права службености).

(2) Ако оператор и власник, ималац права располагања односно коришћења непокретности уговором не заснују право службености из става 1. овог члана, оно се установљава по општим правилима.

(3) Када орган јавне власти одлучује о закључивању уговора из става 2. овог члана, дужан је да поступа на начин који је јавно доступан, недискриминаторно и без одлагања, да услове за стицање тих права одреди на јавно доступан начин и недискриминаторно, као и да одлуку донесе без одлагања, а најдоцније у року од 30 дана од пријема понуде за закључење уговора.

(4) Оператор нема право службености ако за изградњу мрежне инфраструктуре нема техничких могућности, ако би изградња нарушавала захтеве заштите људског здравља, околине, заштите простора, безбедности или због другог нарочито оправданог разлога.

Колокација и заједничко коришћење мрежне инфраструктуре

Члан 42.

(1) Ако је оператор стекао право службености из члана 41. овог закона или право на експропријацију, Агенција подстиче колокацију и заједничко коришћење изграђене мрежне инфраструктуре.

(2) Агенција решењем обавезује оператора из става 1. овог члана да омогући приступ и заједничко коришћење своје мрежне инфраструктуре оператору који нема другу могућност приступа мрежној инфраструктури због заштите људског здравља, животне средине, циљева просторног планирања, заштите и очувања културних добара или националне безбедности.

VI ОПШТЕ ОВЛАШЋЕЊЕ

Опште овлашћење

Члан 43.

Свако има право да, под условима одређеним овим законом и подзаконским актом у складу са овим законом, постане оператор електронских комуникационих мрежа и услуга.

Права оператора по режиму општег овлашћења

Члан 44.

(1) Сваки оператор има право:

- 1) да, у складу са овим законом, изгради, постави, односно употребљава електронску комуникациону мрежу, као и да пружа услуге електронских комуникација, и
 - 2) да се о његовом захтеву за установљавање права службености одлучује у складу са чланом 41. овог закона.
- (2) Оператор који пружа услуге јавности има право и:
- 1) да преговара и договара се о приступу и међуповезивању на националном и међународном нивоу, и
 - 2) да буде одређен за оператора услуга универзалног сервиса, у складу с чланом 52. овог закона.

Право својине на мрежној инфраструктури

Члан 45.

Свако може да стекне и има право својине на мрежној инфраструктури.

Услови општег овлашћења, дозвола за коришћење радиофреквенција и дозвола за коришћење бројева

Члан 46.

Агенција подзаконским актима може да одреди, с обзиром на мрежу или услугу на коју се односе, услове за опште овлашћење, за дозволе за коришћење радиофреквенција, односно за дозволе за коришћење бројева који су оправдани, довољно одређени, сразмерни, недискриминаторни и јавно доступни.

Услови општег овлашћења које може да одреди Агенција

Члан 47.

Опште овлашћење за обављање делатности електронских комуникационих мрежа и услуга Агенција може да услови одређујући:

- 1) висину новчаног доприноса финансирању универзалног сервиса;
- 2) износ накнаде за послове из надлежности Агенције;
- 3) услове интероперабилности услуга и међуповезивање мрежа;

- 4) услове доступности бројева крајњим корисницима у складу са Планом адресирања и Планом нумерације;
- 5) услове за примену прописа о заштити животне средине, урбанизму и просторном планирању у вези са постављањем, употребом и коришћењем мрежне инфраструктуре;
- 6) услове за заједничко коришћење мрежне инфраструктуре у складу са одредбом члана 42. овог закона;
- 7) обавезу дистрибуције радио и телевизијских сигнала када значајан број крајњих корисника одређену мрежу користи као једини или првенствени начин за примање радио и телевизијских програма у складу са чланом 98. овог закона;
- 8) заштиту приватности и података о личности у области електронских комуникација;
- 9) заштиту права потрошача у области електронских комуникација;
- 10) спречавање и сузбијање злоупотреба и превара у вези са коришћењем електронских комуникационих мрежа и услуга;
- 11) податке које оператори достављају приликом подношења обавештења из члана 48. овог закона;
- 12) омогућавање надзора електронских комуникација од стране овлашћених државних органа у складу са одредбама овог закона и прописима којима се уређује овлашћени надзор комуникација, као и закона о заштити података о личности;
- 13) обезбеђивање, у случају природних катастрофа и хаварија, комуникација између хитних служби и органа власти и за обавештавање јавности;
- 14) мере које се односе на изложеност становништва електромагнетским пољима проузрокованим електронским комуникационим мрежама или услугама у складу са прописима који се односе на заштиту животне средине;
- 15) обавезе оператора у вези са приступом;
- 16) очување интегритета електронских комуникационих мрежа, укључујући и услове спречавања електромагнетских сметњи између електронских комуникационих мрежа и услуга у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона;
- 17) обезбеђење електронских комуникационих мрежа од неовлашћеног приступа;
- 18) коришћење радио фреквенција када то коришћење не подлеже режиму дозвола;

19) услове у вези са стандардима из области електронских комуникација.

Обавештење и потврда

Члан 48.

(1) Оператор је дужан да у писаном облику обавести Агенцију о отпочињању, промени и окончању делатности електронских комуникационих мрежа, односно пружања услуга, најмање 15 дана унапред.

(2) Обавештење из става 1. овог члана садржи:

- 1) име, односно назив оператора, ЈМБГ, односно матични број правног лица, адресу, односно седиште и ПИБ;
- 2) кратак опис електронских мрежа или услуга, на које се обавештење односи;
- 3) предвиђени датум почетка, промене или окончања делатности електронских комуникационих мрежа, односно пружања услуга.

(3) Агенција је дужна да у року од 15 дана од дана пријема обавештења из става 1. овог члана изда потврду којом се доказује подношење обавештења.

(4) Потврда из става 3. овог члана није управни акт.

(5) Агенција прописује облик и садржину обрасца обавештења, као и облик и садржину обрасца потврде из става 3. овог члана.

(6) Оператор може обављати делатност електронских комуникационих мрежа, односно пружања услуга и пре пријема потврде из става 3. овог члана.

(7) Агенција води и редовно ажурира Регистар оператора електронских комуникационих мрежа и услуга.

(8) Упис у регистар оператора није услов за остваривање права и обавеза које оператори имају на основу општег овлашћења из овог закона.

(9) Агенција по службеној дужности брише операторе из регистра када:

- 1) оператор у писаном облику обавести Агенцију о престанку обављања делатности;
- 2) оператор не врши делатност електронских комуникационих мрежа, односно пружања услуга дуже од шест месеци непрекидно;

- 3) ако је оператору правноснажном судском одлуком забрањено обављање пријављене делатности.

Поштовање услова општег овлашћења

Члан 49.

(1) Агенција може да захтева од оператора обавештења која су неопходна за утврђивање поштовања услова из општег овлашћења.

(2) Ако Агенција утврди да оператор не испуњава један или више услова из општег овлашћења, о томе обавештава оператора и одређује му да се у року, који по правилу износи 30 дана од дана пријема обавештења, изјасни о уоченим недостацима, односно да их уклони.

(3) Агенција може да одреди рок из става 2. овог члана у трајању краћем од 30 дана ако се оператор са тиме сагласи или ако поновљено крши услове општег овлашћења.

(4) Ако оператор не отклони недостатке у остављеном року, Агенција му решењем налаже да одговарајуће мере за отклањање недостатака предузме без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана пријема решења Агенције.

(5) Агенција може, уз мере из става 4. овог члана, да изрекне новчане казне, у складу са овим законом.

(6) Инспекција електронских комуникација (у даљем тексту: Инспекција) на предлог Контролора електронских комуникација (у даљем тексту: Контролор), може решењем да забрани обављање делатности електронских комуникационих мрежа, односно пружање услуга оператору који озбиљно и поновљено крши услове општег овлашћења, упркос мерама које су му до тада изречене.

(7) Даном коначности решења из става 6. овог члана оператор је дужан да престане са вршењем делатности електронских комуникационих мрежа и услуга.

(8) Против решења из става 6. овог члана није дозвољена жалба, али се против њега може покренути управни спор.

Привремене мере

Члан 50.

(1) Ако непоштовање услова из општег овлашћења представља непосредну и озбиљну претњу јавном поретку, јавној безбедности и јавном здрављу, као и ако њихово непоштовање може да омете рад или створи опасност од настанка штете другим

операторима или корисницима електронских комуникационих мрежа или услуга, Агенција може да одреди привремену меру ради уклањања и спречавања последица.

(2) Пре доношења одлуке из става 1. овог члана Агенција је дужна да оператора упозори на то како је прекршио услове из општег овлашћења и да му, ако је то с обзиром на природу кршења услова могуће или оправдано, одреди рок да своје понашање усклади са условима и отклони последице учињене повреде.

VII УСЛУГЕ УНИВЕРЗАЛНОГ СЕРВИСА

Списак услуга универзалног сервиса

Члан 51.

(1) Универзални сервис је скуп основних услуга електронских комуникација одређеног квалитета и обима које треба да буду доступне свима на територији Републике Србије по прихватљивим ценама.

(2) Основне услуге универзалног сервиса на основу самог закона су:

- 1) приступ јавној телефонској мрежи и јавно доступним телефонским услугама на фиксној локацији укључујући услуга преноса података који обезбеђује функционалан приступ Интернету;
- 2) приступ услугама обавештења о претплатницима и приступ јавним телефонским именицима;
- 3) коришћење јавних телефонских говорница;
- 4) бесплатно упућивање позива службама за хитне интервенције;
- 5) посебне мере за особе са инвалидитетом којима се осигуравају једнаке могућности приступа јавној говорној услузи.

(3) Услуге из става 2. овог члана дужне су да се пружају у стандардном квалитету и по приступачним ценама, а социјално угроженим категоријама крајњих корисника, по повољнијим ценама.

(4) Министарство, на предлог Агенције, узимајући у обзир степен развијености електронских комуникација у Републици Србији, одређује већи обим и географску покривеност услуга универзалног сервиса из става 2. овог члана, а овлашћено је да одреди и друге врсте услуга универзалног сервиса.

(5) Агенција прати развој цена услуга универзалног сервиса с обзиром на животни стандард грађана и најмање једном у две године преиспитује обим односно списак услуга универзалног сервиса.

(6) Оператор универзалних услуга је дужан да, на подесан начин, учини јавно доступним ажуриране податке о условима пружања услуга универзалног сервиса и да их редовно доставља Агенцији.

Одређивање оператора услуга универзалног сервиса

Члан 52.

(1) Сваки оператор има право да, у складу са овим законом, пружа све или поједине услуге универзалног сервиса, на целој или делу територије Републике Србије.

(2) Агенција може да одреди једног или више оператора са обавезом пружања свих или појединих услуга универзалног сервиса на целој територији или појединим деловима територије Републике Србије, тако да се обезбеди покривање услугама универзалног сервиса целе територије Републике Србије.

(3) Агенција у поступку одређивања оператора услуга универзалног сервиса води рачуна о нето трошковима пружања услуга универзалног сервиса.

(4) Агенција је дужна да оператора услуга универзалног сервиса из става 2. овог члана одреди на ефикасан, објективан, јаван и недискриминаторан начин, тако да се обезбеди економичност пружања услуге универзалног сервиса, не искључујући ниједног оператора унапред.

(5) Агенција правилником ближе уређује поступак из става 3. овог члана.

Трошкови пружања услуга универзалног сервиса

Члан 53.

(1) Агенција правилником уређује механизам израчунавања трошкова услуга универзалног сервиса.

(2) Агенција је обавезна да обрачуна нето трошкове за пружање услуга универзалног сервиса, ако утврди да њихово пружање представља прекомерно оптерећење за оператора који пружа услуге услуга универзалног сервиса.

Накнада трошкова пружања услуга универзалног сервиса

Члан 54.

(1) Оператори који пружају услуге универзалног сервиса сваких шест месеци подносе Агенцији извештај о трошковима пружања услуга универзалног сервиса сагласно

правилнику из члана 53. става 1. који може да садржи захтев за надокнаду трошкова пружања услуга универзалног сервиса.

(2) Агенција, сагласно захтеву оператора из става 1. овог члана и сагласно правилнику из члана 53. става 1, на транспарентан начин оцењује испуњеност услова за накнаду трошкова пружања услуга универзалног сервиса и у року од три месеца од дана пријема захтева доноси одлуку о томе.

(3) Средства за намене из става 2. овог члана, обезбеђују се уплатама оператора на посебан рачун за накнаду трошкова пружања услуга универзалног сервиса који се води код Агенције.

(4) Агенција појединачним актом утврђује висину накнаде из става 3. овог члана за претходни обрачунски период тако да се најмање нарушавају односи на тржишту и сразмерно уделу оператора на њему, при чему укупан износ уплата свих оператора мора да одговара укупном износу надокнада нето трошкова утврђених одлукама из става 2. овог члана.

(5) Агенција је овлашћена да одреди да се плаћања накнаде из става 3. овог члана, ослободе оператори чији укупни годишњи приход остварен на територији Републике Србије не достиже износ који је утврдила Агенција правилником из члана 53. става 1. овог члана.

VIII ТРЖИШТЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИОНИХ МРЕЖА И УСЛУГА

Утврђивање тржишта подложних претходној регулацији

Члан 55.

(1) Законом се одређују тржишта за које се сматра да подлежу претходној регулацији.

(2) Агенција одлуком одређује да претходној регулацији подлеже одређено тржиште ако:

- 1) на њему постоје структурне, правне односно регулаторне препреке и трајније препреке које онемогућавају улазак нових оператора,
- 2) је на њему трајније немогућ развој делотворне конкуренције без претходне регулације, и ако
- 3) се на њему не могу уклонити уочени недостаци применом прописа о заштити конкуренције.

(3) Агенција може да захтева од оператора податке неопходне за утврђивање тржишта подложног претходној регулацији.

Регулаторне обавезе

Члан 56.

(1) Ако Агенција у поступку анализе тржишта из члана 58. овог закона утврди непостојање делотворне конкуренције, решењем одређује оператора са значајном тржишном снагом и најмање једну његову регулаторну обавезу из члана 60. овог закона водећи рачуна о врсти и природи утврђеног недостатка на тржишту, циљевима из члана 7 ставова 1-3. овог закона и сразмерности обавезе тим циљевима, а нарочито водећи рачуна о улагању оператора у развој тржишта у настајању, и могућности повраћаја улагања по разумној стопи с обзиром на повезане ризике.

(2) Агенција пре доношења решења из става 1. овог члана обавља консултације са заинтересованим странама ради прибављања неопходних информација које су релевантне за одређивање регулаторне обавезе.

(3) Агенција прати дејства регулаторних обавеза одређених у складу са члановима 60. и 66. овог закона и по потреби их укида односно преиначује.

Оператор са значајном тржишном снагом

Члан 57.

(1) Оператор има значајну тржишну снагу на релевантном тржишту, ако сам или заједно са другим операторима има доминантан положај односно положај који му омогућава да се у значајној мери понаша независно од конкурената, купаца и крајњих корисника услуга.

(2) Агенција решењем из члана 56, става 1. овог закона проглашава Оператора са значајном тржишном снагом.

(3) Агенција приликом одлучивања о појединачној значајној тржишној снази (појединачна доминација) нарочито узима у обзир:

- 1) величину оператора, посебно број корисника и укупан приход у односу на укупно тржиште;
- 2) контролу над инфраструктуром која није лако доступна;
- 3) технолошку предност оператора која му омогућава бољи положај на тржишту;
- 4) недостатак преговарачке моћи купаца;

- 5) лак или повлашћен приступ тржиштима капитала, односно финансијским ресурсима;
- 6) нерашчлањеност производа, односно услуга (повезани производи или услуге и слично);
- 7) економију опсега;
- 8) економију обима;
- 9) вертикалну интеграцију;
- 10) високо развијену дистрибутивну и продајну мрежа;
- 11) недостатак потенцијалне конкуренције на тржишту;
- 12) препреке за развој.

(4) Агенција приликом одлучивања о заједничкој тржишној снази (колективна доминација) нарочито узима у обзир:

- 1) засићеност тржишта;
- 2) стагнирајући или умерени раст потражње;
- 3) малу еластичност потражње;
- 4) хомогеност производа;
- 5) сличну структуру трошкова;
- 6) сличне тржишне уделе;
- 7) недостатак техничких иновација, односно развијених технологија;
- 8) непоседовање вишка капацитета;
- 9) високе препреке за улазак на тржиште;
- 10) недостатак преговарачке моћи купаца;
- 11) непостојање снажне конкуренције;
- 12) разноврсне, неформалне и друге везе између оператора;
- 13) механизме узвраћања;

14) непостојање или смањену конкуренцију цена.

(5) Агенција може утврдити да оператор са значајном тржишном снагом на одређеном тржишту има значајну тржишну снагу и на уско повезаном тржишту ако су везе између та два тржишта такве да се снага са једног може пренети на уско повезано тржиште на начин који учвршћује тржишну снагу оператора.

Поступак анализе тржишта

Члан 58.

(1) Агенција најмање једном годишње анализира тржишта из члана 55. овог закона у сарадњи са телом надлежним за заштиту конкуренције, у циљу функционисања слободног тржишта.

(2) Агенција сарадњу из претходног става остварује тако што од тела надлежног за заштиту конкуренције може да захтева мишљење или предложи покретање поступка пред тим телом, у свим случајевима нарушавања или спречавања конкуренције, а у складу са прописима којима се регулише заштита конкуренције.

(3) Агенција у поступку анализе води рачуна о пракси и важећим препорукама Европске уније и стандардима других међународних организација из ове области.

(4) Агенција правилником ближе уређује поступак анализе тржишта из става 1. овог члана.

(5) Агенција може анализирати и додатна тржишта уколико се за тим укаже потреба.

IX МЕЂУПОВЕЗИВАЊЕ И ПРИСТУП

Права и обавезе у вези са међуповезивањем и приступом

Члан 59.

(1) Оператор има право да, у складу са одредбама овог закона, оствари:

- 1) међуповезивање са другим оператором;
- 2) приступ мрежној инфраструктури другог оператора електронске комуникационе мреже ради пружања електронских комуникационих услуга крајњим корисницима.

(2) Оператори преговарају и склапају уговоре о техничким и тржишним условима међуповезивања односно приступа на националном и међународном нивоу.

(3) Оператор са значајном тржишном снагом (у даљем тексту: ЗТС) је дужан да понуди другим операторима међуповезивање и приступ у складу с одредбама овог закона и решењем Агенције којим је одређен за ЗТС.

(4) Агенција је овлашћена да, када било који оператори електронских комуникација нису постигли споразум у вези са међуповезивањем односно приступом, у року од 60 дана од дана почетка преговора, на захтев оператора или по службеној дужности, решењем одреди обавезу операторима да остваре међуповезаност односно приступ, на начин који ће бити недискриминаторан и заснован на трошковном принципу.

(5) Агенција по службеној дужности доноси одлуку из става 4. овог члана ради обезбеђења приступа услугама крајњим корисницима у неопходној мери.

(6) Агенција одлуком из става 4. овог члана може да одреди обавезу операторима да остваре међуповезивање и приступ како би се крајњим корисницима омогућило пружање услуга коришћењем апликативног програмског интерфејса (API) и електронског програмског водича.

Овлашћења Агенције према оператору са значајном тржишном снагом

Члан 60.

Агенција је овлашћена да ЗТС одреди посебне обавезе у вези са међуповезивањем односно приступом, и то:

- 1) објављивања одређених података;
- 2) недискриминаторног поступања;
- 3) рачуноводственог раздвајања;
- 4) омогућавања приступа и коришћења делова мрежне инфраструктуре;
- 5) контроле цена и вођења рачуноводства по трошковном принципу;
- 6) пружања услуга најмањег скупа изнајмљених линија;
- 7) избора и предизбора оператора.

Обавеза објављивања одређених података

Члан 61.

(1) Агенција је овлашћена да одреди ЗТС обавезу да објави одређене податке у вези с међуповезивањем односно приступом, а нарочито:

- 1) рачуноводствене податке;
- 2) техничке спецификације;
- 3) карактеристике мреже;
- 4) услове понуде и коришћења;
- 5) рокове важења понуде;
- 6) цене.

(2) Агенција је овлашћена да затражи од ЗТС, а нарочито када је ЗТС наложена обавеза недискриминаторног поступања, да објави у року од 60 дана од дана достављања захтева Агенције, стандардну понуду за међуповезивање која:

- 1) мора да буде разложена на појединачне услуге у складу са потребама тржишта;
- 2) заинтересованом оператору омогућује да изабере одређену услугу без обавезе да прихвати друге понуђене услуге;
- 3) од заинтересованог оператора не захтева да плати услуге које му нису потребне за услуге које он намерава да пружа;
- 4) садржи одговарајуће услове, укључујући и тарифе;
- 5) садржи цене које су базиране на трошковном принципу.

(3) Агенција је овлашћена да измени стандардну понуду сходно условима из става 2. овог члана.

(4) Агенција правилником прописује минимални садржај и начин објављивања стандардне понуде.

Обавеза недискриминаторног поступања

Члан 62.

(1) Агенција је овлашћена да наложи ЗТС обавезу обезбеђивања једнаког поступања приликом пружања услуге међуповезивања, односно приступа у упоредивим околностима.

(2) ЗТС је дужан да, у складу са обавезом из става 1. овог члана, другим операторима пружа услуге под битно једнаким условима и истог квалитета као што то чини за сопствене потребе односно потребе повезаних лица.

Обавеза рачуноводственог раздвајања

Члан 63.

(1) Агенција је овлашћена да наложи ЗТС одвојено рачуноводствено праћење пословне активности у вези са међуповезивањем односно приступом.

(2) Агенција је овлашћена да од ЗТС и његових повезаних лица захтева да објаве своје велепродајне односно трансферне цене, нарочито ради испуњавања обавезе једнаког поступања из члана 62. овог закона и спречавања неоправданог унакрсног субвенционисања.

(3) Начин вођења одвојеног рачуноводства се ближе уређује решењем којим се оператор проглашава за ЗТС.

(4) Агенција је овлашћена да, ради испуњавања обавеза објављивања одређених података и једнаког поступања, затражи увид у рачуноводствене податке, податке о приходима оствареним на тржишту, као и да их објави ако би њихово објављивање допринело развоју слободне конкуренције, поштујући одредбе закона којим се уређује пословна тајна.

Обавеза приступа и коришћења делова мрежне инфраструктуре

Члан 64.

(1) Агенција је овлашћена да ЗТС одреди обавезу да удовољи оправданим захтевима за приступ и коришћења одређених делова мрежне инфраструктуре.

(2) Агенција је овлашћена да одреди обавезу из става 1. овог члана нарочито ако утврди да постоји реална опасност да би ускраћивање приступа, неоправдано условљавање односно слично ограничење довело до угрожавања слободне конкуренције.

(3) Агенција у случају из претходног става овог члана може ЗТС нарочито да наложи да:

- 1) омогући приступ посебним деловима мрежне инфраструктуре као и приступ локалној петљи;
- 2) преговора са другим операторима у доброј вери;
- 3) не укида већ одобрени приступ мрежној инфраструктури;
- 4) обезбеди одређене услуге другим операторима под велепродајним условима;
- 5) омогући приступ интерфејсу, протоколима као и другим кључним технологијама које су неопходне за интероперабилност услуга односно виртуелних мрежа;
- 6) омогући колокацију односно други облик заједничког коришћења инфраструктуре који се нарочито односи на заједничко коришћење цеви, зграде или антенског стуба;
- 7) омогући интероперабилност услуга као везе између крајњих корисника укључујући и услуге интелигентних мрежа, дистрибутивних система или роминга у мобилним мрежама;
- 8) омогући приступ системима оперативне подршке као или сличном софтверу како би се омогућила лојална конкуренција у пружању услуга електронских комуникација;
- 9) обезбеди међуповезивање мрежа односно мрежне инфраструктуре.

(4) Агенција може захтеве из претходног става овог члана употпунити додатним условима у погледу савесности и поштења, правичности и благовремености.

(5) Агенција је дужна да, при одлучивању о одређивању мера из става 3. овог члана, води рачуна о сразмерности мере и циља који треба да постигне а нарочито цени:

- 1) техничку изводљивост односно економску одрживост коришћења односно инсталирања конкурентске опреме водећи рачуна о развоју тржишта и природи међуповезивања односно приступа;
- 2) изводљивост пружања предложеног приступа у односу на расположиве капацитете;
- 3) почетно улагање власника опреме, водећи рачуна о ризику који са тим повезан;
- 4) потребу да се дугорочно заштити конкуренција;
- 5) заштиту права интелектуалне својине;

б) обавезе из међународних уговора које је ратификовала Република Србија.

Обавеза контроле цена и вођења рачуноводства по трошковном принципу

Члан 65.

(1) Агенција је овлашћена да, када анализа тржишта покаже да, непостојање делотворне конкуренције омогућује ЗТС да одржава неоправдано високе цене или ниским ценама истисне конкуренте на штету крајњих корисника, одреди обавезу у вези са повраћајем трошкова и контроле цена ЗТС, укључујући и обавезу да цене формира у складу са трошковним принципом и води трошковно рачуноводство при пружању одређених видова услуга међуповезивања односно приступа.

(2) Агенција, при одређивању обавеза из става 1. овог члана, води рачуна о улагању које је извршио ЗТС, и у мери у којој је оно било разумно с обзиром на повезане ризике, допустиће му да цену одреди тако да њома може да оствари повраћај улагања по разумној стопи.

(3) Агенција се, при одређивању механизма повраћаја трошкова или методологије контроле цена, руководи интересима подстицања ефикасности, одрживе конкуренције и добробити корисника, а може узети у обзир и цене на упоредивим тржиштима.

(4) Оператор коме је одређена обавеза формирања цена у складу са трошковним принципом, сноси терет доказивања да цене његових услуга произлазе из трошкова, укључујући повраћај улагања по разумној стопи.

(5) Агенција је овлашћена да за израчунавање трошкова делотворног пружања услуга примени методологију трошковног рачуноводства независно од методологије коју примењује ЗТС, као и да захтева потпуно образложење цене његових услуга, а по потреби и њихову измену.

(6) Агенција је дужна да, када одреди обавезу вођења трошковног рачуноводства, објави опис система трошковног рачуноводства који обавезно садржи основне групе трошкова и правила расподеле тих трошкова.

(7) Независни ревизор једном годишње проверава усклађеност трошковног рачуноводства ЗТС са утврђеним системом из става 6. овог члана, а Агенција објављује налаз ревизора у складу са одредбама члана 28. овог закона.

Контрола малопродајних цена услуга

Члан 66.

(1) Агенција, решењем којим утврђује ЗТС, може том оператору да одреди обавезу предузимања мера у вези са регулисањем малопродајних услуга, ако на основу претходно

спроведене анализе тржишта, утврди да релевантно малопродајно тржиште није довољно конкурентно.

(2) Мере из става 1. овог члана одређују се када Агенција оцени да се другим расположивим мерама из члана 60. не би остварили жељени циљеви или ако претходно одређене мере нису постигле жељене циљеве.

(3) Наведене мере из става 1. овог члана могу да укључе забрану:

- 1) обрачунавања прекомерних цена;
- 2) ометања уласка на тржиште;
- 3) ограничавања конкуренције превисоким или прениским ценама;
- 4) давања неоправдане предности одређеним крајњим корисницима;
- 5) неоснованог везивања одређених услуга.

(4) Одређивањем мера из овог члана Агенција може да пропише једну од следећих метода одређивања цена услуга, и то:

- 1) метод ограничавања малопродајних цена;
- 2) метод регулације одређених тарифа;
- 3) метод трошковне заснованости цена;
- 4) усклађивање цена према ценама на упоредивим тржиштима.

(5) Оператори из става 1. овог члана дужни су да Агенцији достављају малопродајне ценовнике и њихове измене најмање 30 дана пре њиховог ступања на снагу, а Агенција може пре или након ступања на снагу тих ценовника или њихових измена, одлуком да измени или укине малопродајне цене услуга, ако утврди да су у супротности са одређеним обавезама и мерама из овог члана.

Најмањи скуп изнајмљених линија

Члан 67.

Ако Агенција, на основу спроведене анализе тржишта, утврди да не постоји довољна конкуренција у обезбеђивању целог најмањег скупа изнајмљених линија или његовог дела, одређује ЗТС са обавезом обезбеђивања целог најмањег скупа изнајмљених линија, или неког његовог дела ако оцени да остатак најмањег скупа изнајмљених линија могу да обезбеде други оператори.

Избор и предизбор оператора

Члан 68.

(1) Ако Агенција, на основу спроведене анализе тржишта, утврди да оператор има значајну тржишну снагу у пружању прикључка и омогућавању коришћења јавних телефонских услуга са одређене локације, или на одговарајућем великопродајном тржишту, одлуком ће обавезати тог оператора да својим претплатницима омогући приступ услугама било ког међусобно повезаног оператора јавних телефонских услуга, и то на следеће начине:

- 1) пружањем услуге избора оператора, употребом префикса за избор оператора приликом сваког појединачног позива;
- 2) пружањем услуге предизбора оператора, са могућношћу заобилажења услуге предизбора, бирањем префикса за избор оператора приликом сваког појединачног позива.

(2) Агенција обезбеђује да обрачун трошкова услуге приступа и међуповезивања ради пружања услуге избора и предизбора оператора буде заснован на трошковном принципу, при чему евентуални директни трошкови претплатника не смеју да буду дестимулативни за коришћење ове услуге.

Х АДРЕСИРАЊЕ И НУМЕРАЦИЈА

Планови адресирања и нумерације

Члан 69.

(1) Агенција, на основу закона, међународних прописа, међународних уговора и споразума који обавезују Републику Србију, делотворно управља адресама и бројевима као природно ограниченим добром, планира их и додељује, ради обезбеђивања њихове разумне, равномерне и делотворне употребе, у складу са Планом адресирања и Планом нумерације.

(2) Агенција у поступку доношења и промене Плана адресирања и Плана нумерације спроводи јавну расправу у складу са одредбама чланова 34. и 35. овог закона, водећи рачуна о потребама оператора и корисника.

(3) План адресирања и План нумерације утврђују намену адреса и бројева, омогућују једнаку доступност одговарајућег броја адреса и бројева свим операторима и корисницима услуга, обезбеђују потребан броја адреса и бројева ради преносивости броја и избора оператора, као и увођење нових услуга електронских комуникација.

(4) Агенција може да измени План адресирања и План нумерације ради испуњавања обавеза из међународних прописа, уговора и споразума, као и ради заштите доступности адреса и бројева, водећи рачуна о последицама и трошковима тих измена за операторе и кориснике услуга.

(5) Агенција објављује План адресирања и План нумерације, као и њихове измене у складу са одредбом члана 28. овог закона.

Начин доделе адреса и бројева

Члан 70.

(1) Агенција додељује адресе и бројеве утврђене Планом адресирања и Планом нумерације (примарна додела), а оператори додељују адресе и бројеве из примарне доделе другим операторима, уз сагласност Агенције, и корисницима (секундарна додела).

(2) Сваки оператор може Агенцији да поднесе захтев за примарну доделу адреса и бројева, утврђених Планом адресирања и Планом нумерације.

(3) Агенција правилником ближе уређује поступак доделе адреса и бројева, као и изглед и садржај образаца захтева из члана 72. овог закона.

Накнада за коришћење адреса и бројева

Члан 71.

(1) За употребу адреса и бројева, који су додељени оператору примарном доделом, плаћа се накнада која представља приход буџета Републике Србије.

(2) Агенција припрема правилник којим се одређује накнада за употребу адреса и бројева из става 1. овог члана, тако да се осигура оптимална употреба адреса и бројева, водећи рачуна о објективности, транспарентности, сразмерности, недискриминацији и степену искоришћености додељених опсега.

(3) Влада Републике Србије на предлог Министарства усваја правилник из става 2. овог члана.

Захтев за доделу адреса и бројева

Члан 72.

(1) Захтев за примарну доделу адреса и бројева подноси се на прописаном обрасцу, на начин прописан правилником из члана 70, става 3. овог закона.

(2) Захтев из става 1. овог члана мора да садржи:

- 1) назив и адресу подносиоца захтева;
- 2) врсту електронске комуникационе мреже или услуге за коју се захтева додела адреса или бројева;
- 3) захтеване адресе, бројеве или блокове бројева;
- 4) сврху коришћења захтеваних бројева односно адреса;
- 5) планиране рокове отпочињања коришћења захтеваних адреса односно бројева;
- 6) доказ о недовољности адреса или бројева који су раније додељени подносиоцу захтева.

Решавање захтева за примарну доделу адреса и бројева

Члан 73.

(1) Захтеви за примарну доделу адреса или бројева, који садрже све податке у смислу члана 72. овог закона, решавају се према редоследу пријема у Агенцији.

(2) Агенција, у року од 20 дана од дана пријема захтева из става 1. овог члана, доноси решење о примарној додели адреса или бројева, ако су расположиве адресе и бројеви, који су Планом адресирања и Планом нумерације намењени за сврхе наведене у поднетом захтеву.

(3) Решење о примарној додели адреса или бројева мора да садржи податке о:

- 1) оператору коме су додељени бројеви односно адресе;
- 2) додељеним бројевима односно адресама;
- 3) сврси коришћења додељених бројева односно адреса;
- 4) роковима стављања у функцију додељених бројева односно адреса.

(4) Агенција одбацује захтев за примарну доделу адреса или бројева који не садржи све податке из члана 72. овог закона.

(5) Агенција одбија захтев за примарну доделу адреса или бројева ако нису испуњени услови из става 2. овог члана.

Услови коришћења адреса и бројева

Члан 74.

Оператор је дужан да:

- 1) додељене бројеве и адресе користи у складу са Планом адресирања и Планом нумерације;
- 2) додељене бројеве и адресе користи у сврхе наведене у решењу о додели адреса или бројева;
- 3) отпочне да користи додељене бројеве и адресе најкасније у року од шест месеци од дана пријема решења о додели адреса и бројева;
- 4) одвојено води попис додељених и попис коришћених бројева и адреса, и да Агенцији, на њен захтев, достави попис коришћених бројева и адреса;
- 5) плаћа годишњу накнаду за коришћење бројева односно адреса у складу са законом и правилником из члана 71. овог закона.

Пренос права на коришћење адреса и бројева

Члан 75.

(1) Право на коришћење адреса и бројева додељених примарном доделом, оператор може пренети другом оператору уз претходну сагласност Агенције.

(2) Оператори из става 1. овог члана заједнички подносе захтев за пренос права коришћења додељених адреса и бројева на прописаном обрасцу, на начин прописан правилником из члана 70, става 3. овог закона.

(3) Захтев из става 2. овог члана мора да садржи:

- 1) називе и адресе подносилаца захтева;
- 2) врсту електронске комуникационе мреже или услуге за коју се захтева пренос права коришћења додељених адреса или бројева;
- 3) адресе, бројеве или блокове бројева за које се захтева пренос права коришћења.

(4) Оператори из става 1. овог члана уз захтев из става 2. овог члана обавезно достављају и уговор на основу кога се преноси право коришћења додељених адреса и бројева.

(5) Агенција у року од 15 дана од дана пријема захтева одлучује о захтеву оператора.

Одузимање додељених адреса и бројева

Члан 76.

(1) Агенција решењем одлучује о потпуном или делимичном одузимању додељених адреса односно бројева ако:

- 1) је одлука о примарној додели адреса или бројева донета на основу захтева који је садржао нетачне податке или нетачну документацију од значаја за решавање захтева за примарну доделу адреса или бројева;
- 2) коришћење додељених адреса или бројева није у складу с Планом адресирања или Планом нумерације;
- 3) оператор није започео коришћење додељених адреса или бројева у року од шест месеци од дана пријема решења о примарној додели адреса или бројева;
- 4) оператор не користи додељене адресе или бројеве у складу с условима коришћења утврђеним овим законом и решењем о примарној додели адреса или бројева;
- 5) ни по пријему опомене у одређеном року не плати прописану накнаду за коришћења адреса и бројева;
- 6) је оператору забрањено обављање делатности електронских комуникационих мрежа и услуга на основу решења Агенције из члана 49. става б. овог закона или правноснажном судском одлуком;
- 7) се оператор у писаном облику одрекао права коришћења додељених адреса или бројева;
- 8) је оператор престао да постоји, без правног следбеника;
- 9) су измене Плана адресирања или Плана нумерације нужне због усклађивања на домаћем или међународном нивоу, спровођења међународних аката који обавезују Републику Србију, као и отклањања препрека равноправној и отвореној конкуренцији;
- 10) је употреба додељених адреса или бројева противна јавном интересу Републике Србије;
- 11) не поступи по мерама Агенције из члана 126. става 3, тачке 2) овог закона.

(2) Агенција, адресе и бројеве одузете из разлога наведених у ставу 1, тачки 9) овог члана замењује другим адресама и бројевима, по претходно прибављеном мишљењу оператора на кога се измене односе, водећи рачуна о начелу сразмерности, јавном интересу Републике Србије и економским последицама одузимања по оператора.

(3) Оператор коме су одузете и замењене адресе и бројеви нема право на накнаду трошкова.

Преносивост броја

Члан 77.

(1) Оператор јавно доступних телефонских услуга, укључујући и оператора мобилне електронске комуникационе мреже, мора да омогући својим претплатницима, на њихов захтев, да независно од промене оператора задрже додељени број на одређеној локацији на коју се односи географски приступни код, односно на било којој локацији ако приступни код није географски.

(2) Обавезу из става 1. овог члана не односи се на случајеве промене оператора фиксне за оператора мобилне електронске комуникационе мреже и обрнуто.

(3) Агенција правилником ближе уређује начин, услове и поступак преносивости бројева из става 1. овог члана.

(4) Агенција, односно друго лице које је Агенција овластила, одређује накнаде које се односе на преносивост бројева, посебно водећи рачуна да буду засноване на трошковном принципу и да цена не одвраћа кориснике од коришћења ове услуге.

Јединствени број за хитне службе

Члан 78.

(1) Оператори јавних телефонских мрежа и јавно доступних телефонских услуга дужни су да омогуће свим корисницима услуга бесплатне позиве на јединствени број за хитне службе 112, као и на друге бројеве за приступ хитним службама у Републици Србији у складу с Планом нумерације са било ког телефонског уређаја, укључујући и јавне телефонске говорнице.

(2) Оператори из става 1. овог члана дужни су да комуникационом центру за опслуживање хитних позива, достављају без накнаде све расположиве податке о оствареним позивима према броју 112 и другим бројевима за приступ хитним службама, а нарочито податке о имену и презимену или називу позивајућег претплатника, позивајућем броју, времену и трајању позива као и локацији с које је упућен позив, у складу с техничким могућностима.

(3) Агенција, са свим хитним службама, на прикладан и јавно доступан начин обавештава и упознаје кориснике услуга са сврхом и начином употребе јединственог броја за хитне службе 112.

XI РАДИОФРЕКВЕНЦИЈСКИ СПЕКТАР

Начела управљања радиофреквенцијским спектром

Члан 79.

(1) Управљање и коришћење радиофреквенцијског спектра, као природно ограниченог општег добра, од интереса је за Републику Србију.

(2) Ефикасно управљање радиофреквенцијским спектром заснива се на начелима објективности, транспарентности, сразмерности и недискриминације.

(3) Управљање радиофреквенцијским спектром нарочито обухвата:

- 1) рационално и економично коришћење радиофреквенцијског спектра које се обезбеђује Планом намене и плановима расподеле;
- 2) усаглашавање коришћења радиофреквенцијског спектра са међународним прописима, уговорима и споразумима који обавезују Републику Србију;
- 3) координацију коришћења радиофреквенцијских опсега и радио-фреквенција са надлежним органима других држава;
- 4) пријаву и нотификацију доделе радио-фреквенција међународним организацијама;
- 5) контролу радиофреквенцијског спектра;
- 6) испитивање штетних сметњи и предузимање мера за њихово отклањање;
- 7) заштиту интереса безбедности и одбране државе.

(4) Агенција управља радиофреквенцијским спектром и планира коришћење сателитских орбита у складу са одговарајућим прописима међународних организација којих је Република Србија чланица, као и у складу са одредбама овог закона и прописа донетих на основу њега.

(5) Агенција остварује сарадњу са међународним организацијама и администрацијама других земаља које врше послове управљања радиофреквенцијским спектром.

(6) Агенција издаје дозволе за коришћење радиофреквенцијског спектра на начин који унапређује ефикасност и одрживу конкуренцију, у најбољем јавном интересу и у интересу крајњих корисника.

Координација коришћења радиофреквенцијских опсега и радио-фреквенција

Члан 80.

(1) Радиофреквенцијски опсези и радио-фреквенције утврђене за коришћење у одређеним пограничним зонама пре доделе се координирају са суседним земљама са којима су закључени посебни споразуми о координацији коришћења радио-фреквенција, ради неометаног коришћења радио-фреквенција у пограничном подручју.

(2) Радио-фреквенције из одређених радиофреквенцијских опсега по потреби се пре доделе координирају са суседним и другим заинтересованим земљама.

(3) Агенција координира коришћења радиофреквенцијских опсега и радио-фреквенција из става 1. и 2. овог члана.

Пријава доделе радио-фреквенција међународним организацијама

Члан 81.

Агенција, пријављује доделу радио-фреквенције за одређену врсту радио-станице Међународној унији за телекомуникације (ITU):

- 1) ради признања, односно заштите радио-фреквенције на међународном нивоу;
- 2) ако је радио-фреквенција намењена за међународну радио-комуникацију;
- 3) ако коришћење радио-фреквенције може да проузрокује штетну сметњу радио-служби друге земље.

План намене радиофреквенцијских опсега

Члан 82.

(1) План намене доноси Влада, на предлог који утврђује Министарство, а који припрема Агенција.

(2) Планом намене одређују се намене радиофреквенцијских опсега за поједине радиокомуникационе службе, у складу са прописима и стандардима ITU, CEPT, ETSI, других релевантних међународних организација и потребама Републике Србије.

(3) План намене за сваки радиофреквенцијски опсег садржи нарочито:

- 1) границе радиофреквенцијских опсега који су намењени појединим радио-службама и делатностима;
- 2) основне услове за коришћење радиофреквенцијских опсега;
- 3) његову намену за једну или више радио-служби у Републици Србији, при чему поједини радиофреквенцијски опсези не морају бити намењени одређеним радио-службама;
- 4) његову намену у сврху цивилне и/или војне употребе;
- 5) услове, начин доделе и коришћења радио-фреквенција, који нарочито могу захтевати примену других међународних прописа, међународних уговора и споразума, а нарочито одлука и препорука Међународне уније за телекомуникације и других одговарајућих међународних организација и институција.

(5) Планом намене могу се одредити различите намене, услови доделе и коришћења, као и начини издавања дозвола за исти радиофреквенцијски опсег.

(6) Планом намене мора да се обезбеди несметан рад радио-служби и делатности које су од општег интереса за Републику Србију.

(7) Услови доделе и коришћења радиофреквенција ближе се одређују правилником из члана 83. става 1. овог закона.

Правилник о условима за доделу и коришћење радиофреквенција и План расподеле радиофреквенција

Члан 83.

(1) Правилник о условима за доделу и коришћење радиофреквенција доноси Министарство, на основу Плана намене.

(2) Правилник о условима за доделу и коришћење радиофреквенција, сходно потреби сваке радио-службе и делатности, садржи:

- 1) детаљно одређене услове и поступак издавања дозвола за коришћење радиофреквенцијског спектра;
- 2) број дозвола који се издаје и почетни износ једнократне накнаде у поступку јавног надметања;

- 3) рокове трајања дозвола за коришћење радиофреквенцијског спектра, који не могу бити дужи од 20 година;
- 4) опис техничке документације која се прилаже уз захтев за издавање дозвола за коришћење радиофреквенцијског спектра;
- 5) мерила за избор, као и правила јавног надметања, ако је Планом намене предвиђен поступак јавног надметања за тај опсег;
- б) услове у вези са обавезом пријаве постављених радио-станица;
- 7) услове у вези са обавезом обављања делатности електронских комуникационих мрежа и услуга покривањем одређеног географског подручја, односно одређеног процента становништва на подручју обухваћеном дозволом, у одређеним роковима;
- 8) начин и услове преноса права на коришћење дозвола за коришћење радиофреквенцијског спектра;
- 9) начин и услове достављања техничких података о одређеним врстама радио-станица, када је то нужно ради заштите од сметњи и спровођења контроле коришћења радиофреквенцијског спектра;
- 10) начин и услове обављања техничких прегледа, као и других мерења и испитивања у сврху утврђивања квалитета услуга које се пружају коришћењем радиофреквенцијског спектра;
- 11) начин и услове ограничења коришћења радиофреквенцијског спектра;
- 12) начин и услове обавезне идентификације одређених врста радио-станица;
- 13) начин и услове коришћења радио-станица у случају опасности и другим хитним случајевима.

(3) Предлог правилника из става 1. овог члана припрема Агенција по службеној дужности или на образложени захтев заинтересованог лица, најкасније у року од три месеца од подношења захтева.

(4) Агенција по службеној дужности предлаже Министарству доношење Плана расподеле радиофреквенција, заједно са Правилником о условима за доделу и коришћење радиофреквенција, ако је за доношење тог правилника претходно потребно утврдити услове за расподелу фреквенција из намењеног опсега.

(5) План расподеле радиофреквенција доноси Министарство, на предлог Агенције.

(6) План расподеле радиофреквенција садржи услове за расподелу радиофреквенција из намењеног радиофреквенцијског опсега, услове расподеле

радиофреквенција по локацијама за једну или више радио служби и делатности и друге потребне техничке услове за коришћење радиофреквенција.

(7) План расподеле радиофреквенција се утврђује на основу Плана намене и одговарајућих међународних споразума који обавезују Републику Србију, водећи рачуна о потребама и захтевима корисника.

(8) Министарство у року од 30 дана од дана пријема предлога из става 3. овог члана, односно предлога из става 4. овог члана, усваја Правилник о условима за доделу и коришћење радиофреквенција, односно Правилник о условима за доделу и коришћење радиофреквенција заједно са Планом расподеле радиофреквенција, или објављује разлоге неусвајања.

Коришћење и додела радиофреквенцијског спектра и радио-фреквенција

Члан 84.

(1) Радиофреквенцијски спектар се користи:

- 1) за посебне намене у складу са чланом 88. овог закона;
- 2) на основу општег овлашћења у складу са чланом 89. овог закона;
- 3) на основу појединачне дозволе издате у складу са члановима 90. и 91. овог закона.

(2) Агенција доноси правилник којим ближе уређује коришћење радиофреквенцијског спектра за потребе аматерских радио-станица.

База података радиофреквенцијског спектра

Члан 85.

(1) Агенција води и редовно обнавља базу података о коришћењу радиофреквенцијског спектра која садржи, пре свега, листу додељених и расположивих радио-фреквенција и радиофреквенцијских канала, са одговарајућим подацима о условима намене, доделе и коришћења тих радио-фреквенција и канала, географској области њихове употребе као и о корисницима дозвола и овлашћења.

(2) Агенција објављује и ажурира податке из става 1. овог члана на својој Интернет страници, без накнаде, с могућношћу свеобухватног претраживања података.

(3) Агенција води и редовно обнавља базу података која се односи на контролу радио-емисија и контролу радио-станица, као и на техничке прегледе.

Накнада за коришћење радиофреквенцијског спектра

Члан 86.

(1) За коришћење радиофреквенцијског спектра плаћа се накнада, која представља приход буџета Републике Србије.

(2) Агенција припрема правилник којим се одређују накнаде за коришћење радиофреквенцијског спектра, тако да се осигура његово оптимално коришћење, водећи рачуна о објективности, транспарентности, сразмерности и недискриминацији.

(3) Влада Републике Србије на предлог Министарства усваја правилник из става 2. овог члана.

(4) Накнаду из става 1. овог члана Агенција обрачунава имаоцу дозволе на годишњем, а може одредити да се она плаћа у целини или у месечним ратама.

Контрола коришћења радиофреквенцијског спектра и заштита од штетних сметњи

Члан 87.

(1) Агенција обавља контролу коришћења радиофреквенцијског спектра као и заштиту од штетних сметњи на начин који омогућује да свако заинтересовано лице изнесе мишљење, примедбе и предлоге у вези с постојећим начином управљања спектром (јавне консултације).

(2) Техничке прегледе и друга испитивања ради утврђивања узрока сметњи у радиофреквенцијском спектру у складу са чланом 79. ставом 3, тачкама 5) и 6) овог закона врши Агенција, односно друго лице коме она то повери.

(3) Контролу радиофреквенцијског спектра за потребе радиодифузије, Агенција врши у сарадњи са регулаторним телом надлежним за радио-дифузију.

(4) Агенција обавља контролу коришћења радиофреквенцијског спектра најмање једном годишње, а контролу одабраних радиофреквенцијских опсега према потреби.

(5) Агенција, према потреби, предлаже измене Плана намене и Планова расподеле сходно резултатима проистеклим из консултација из става 1. овог члана.

(6) Агенција, ради усклађивања употребе радиофреквенција, врши контролу радиофреквенцијског спектра, мерења, испитивања и утврђивања штетних сметњи у радиофреквенцијском спектру и предузима мере за њихово уклањање.

(7) Оператор је дужан да контролише коришћење радиофреквенцијског спектра који му је додељен, односно да обавља мерења, испитивања и утврђује сметње у том делу

радиофреквенцијског спектра и предузима мере за њихово уклањање, уколико сметње узрокује опрема коју он користи.

(8) Агенција правилником ближе уређује контролу радиофреквенцијског спектра и заштиту од штетних сметњи.

Коришћење радиофреквенцијског спектра за посебне намене

Члан 88.

(1) Органи одбране, унутрашњих послова и безбедносне агенције Републике Србије, органи државне управе надлежни за заштиту и спасавање, као и хитне службе, користе радиофреквенцијске опсеге који су Планом намене одређени искључиво за њихово коришћење, без обавезе претходног прибављања дозволе за коришћење радиофреквенцијског спектра, а у складу с условима доделе и коришћења утврђеним Планом намене.

(2) Агенција даје сагласност за коришћење радиофреквенцијског опсега из става 1. овог члана, а на основу писаног захтева корисника.

(3) Органи из става 1. овог члана достављају Агенцији, на њен захтев а најмање једном годишње, извештај о обиму и начину коришћења, односно некоришћења радиофреквенцијских опсега из става 1. овог члана.

(4) Органи одбране, унутрашњих послова и безбедносне агенције Републике Србије, органи државне управе надлежни за заштиту и спасавање, као и хитне службе, у сарадњи са Агенцијом, предузимају неопходне мере за спречавање и уклањање штетних сметњи.

(5) За коришћење радиофреквенцијског спектра за посебне намене у складу с одредбама овог члана не плаћа се накнада.

Коришћење радио-фреквенција на основу општег овлашћења

Члан 89.

(1) Ако постоје занемариве опасности од сметњи или се ради о усклађеним радиофреквенцијским опсезима, а нарочито ако је то у складу са одлукама и препорукама међународних организација чија је Република Србија чланица, радиофреквенцијски опсези се користе по режиму општег овлашћења.

(2) Свако физичко и правно лице има право на коришћење радиофреквенцијског опсега који се према Плану намене користи на основу општег овлашћења.

Поступак издавања дозволе на основу захтева

Члан 90.

(1) Агенција издаје појединачну дозволу за коришћење радиофреквенцијског спектра на основу поднетог захтева за издавање дозволе за радиофреквенције у опсегу за који је такав начин издавања дозволе утврђен Планом намене.

(2) Агенција издаје дозволу из става 1. овога члана у року од 40 дана од дана пријема захтева за издавање дозволе:

- 1) ако је захтев за издавање дозволе поднет у складу с правилником из члана 83. став 1. овог закона,
- 2) ако је захтев за издавање дозволе усклађен са условима доделе и коришћења који су за затражене радиофреквенције утврђени Планом намене и Планом расподеле, и
- 3) ако су затражени радиофреквенцијски опсежи расположиви.

(3) Агенција решава захтеве за издавање дозволе из става 1. овог члана, према редоследу њиховог приспећа.

(4) Агенција решењем одбија захтев за издавање дозволе из става 1. овог члана ако утврди да нису испуњени услови из става 2. овог члана.

Поступак издавања дозволе на основу јавног надметања

Члан 91.

(1) Агенција издаје дозволу за употребу радиофреквенцијског спектра на основу претходно спроведеног поступка јавног надметања, за радиофреквенцијски опсег за који је, због ограничења расположивог радиофреквенцијског спектра, такав начин издавања дозволе утврђен Планом намене.

(2) Поступак за издавање дозволе из става 1. овог члана Агенција покреће по службеној дужности или на основу захтева за издавање те дозволе, поднетог од стране заинтересованог лица у складу са правилником из члана 83. став 1. овог закона.

(3) Агенција ће обавештење о пријему захтева из става 2. овог члана објавити на начин описан у члану 92. ставу 3, у року од 15 дана од дана пријема тог захтева, са јавним позивом на подношење нових захтева за исти радиофреквенцијски опсег у року од 45 дана од дана објаве тог јавног позива.

(4) Ако у року из става 3. овог члана Агенција прими више захтева из става 2. овог члана, којима није могуће удовољити обзиром на расположивост тог радиофреквенцијског

опсега, донеће одлуку о расписивању јавног надметања за употребу радиофреквенцијског спектра у року од 30 дана од дана истека рока за подношење захтева из става 3. овог члана.

(5) Агенција правилником ближе уређује поступак јавног надметања из става 4. овог члана, водећи рачуна о обавезама из члана 92. овог закона.

(6) Најмањи почетни износ једнократне накнаде, утврђен правилником из члана 80. став 1. овог закона објављује се у огласу из члана 92. става 2. овог закона, а коначни износ се утврђује у поступку јавног надметања и представља приход буџета Републике Србије.

(7) Учесник у јавном надметању се може обавезати и да обезбеди гаранцију за плаћање једнократне накнаде за добијање дозволе.

(8) Агенција по спроведеном поступку из става 3. овог члана доноси образложену одлуку о одабиру једног или више најповољнијих подносиоца захтева, у року највише од шест месеци од покретања поступка издавања дозвола, односно пријема захтева за издавање дозволе из става 2. овог члана.

(9) За добијену дозволу из става 1. овог члана плаћају се: коначни износ једнократне накнаде из става 6. овог члана, а периодична годишња накнада и накнада трошкова издавања и продужавања, у складу са посебним правилницима које доноси Агенција.

(10) Дозвола садржи међусобна права, обавезе и услове под којима се издаје, као и висину, рокове и начин плаћања накнада.

(11) Ако ни један захтев примљен у поступку јавног надметања није испунио утврђене услове за доделу дозволе, Агенција ће образложеном одлуком поништити јавно надметање, а издавање дозволе из става 1. овог члана може се поново покренути сагласно одредбама овог члана.

(12) Агенција обавештава све подносиоце захтева у поступку јавног надметања о одлукама донетим у вези са доделом дозвола из става 8. овог члана, односно о поништавању јавног надметања.

Обавезе Агенције у поступку јавног надметања

Члан 92.

(1) При спровођењу поступка јавног надметања, Агенција је дужна да:

- 1) омогући да јавно надметање буде доступно свим заинтересованим лицима под равноправним условима и да објави јавни оглас на за то одговарајући начин;

- 2) утврди критеријуме одлучивања који су недискриминаторни, објективни и мерљиви, као и примерени активностима или услугама за које се додељује дозвола, и објави их у огласу из тачке 1) овог става;
- 3) утврди ко од подносилаца пријаве испуњава све услове прописане овим законом и актима Агенције;
- 4) одлуку о избору најповољнијег међу подносиоцима пријаве из тачке 3) овог става донесе на основу економских, техничких, искуствених и других критеријума објављених у огласу за јавно надметање;
- 5) одлуку о избору најповољнијег понуђача донесе без одлагања, а најкасније у року од три месеца од дана истека рока за подношење пријава.

(2) Оглас из става 1. тачка 1) овог члана обавезно садржи:

- 1) предмет дозволе;
- 2) рок за учешће на јавном надметању, с тим што тај рок не може бити краћи од 45 дана од дана објављивања огласа;
- 3) критеријуме за учешће на јавном надметању;
- 4) начин достављања понуде (под шифром или пуним називом понуђача);
- 5) обавештење о датуму, времену и месту отварања приспелих понуда;
- 6) име лица задуженог за давање свих информација од значаја за поступак јавног надметања.

(3) Оглас из става 1. тачка 1) овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“, најмање једном широко доступном домаћем средству јавног информисања, најмање једној широко доступној међународној публикацији, као и на Интернет страници Агенције.

Привремена дозвола за употребу радиофреквенцијског спектра

Члан 93.

(1) Агенција може да, у складу са Планом намене, решењем изда привремену дозволу за употребу радиофреквенцијског спектра, на основу образложеног захтева, који испуњава услове и мерила из овог члана.

(2) Агенција издаје привремену дозволу из става 1. овог члана према редоследу подношења захтева, за радио станицу или радио систем који се употребљава за тржишно

или техничко испитивање, истраживање или пројектовање, или за потребе спортских, културних, забавних и других догађаја ограниченог трајања.

(3) Агенција је дужна да у привременој дозволи из става 1. овог члана одреди примерени рок важења дозволе, као и одговарајуће услове доделе и употребе одговарајућих радио фреквенција.

(4) Агенција решењем одбија захтев за издавање привремене дозволе из става 1. овога члана који не испуњава услове објективности, транспарентности, сразмерности и недискриминације, или је супротан регулаторним начелима и циљевима овог закона, као и захтев поднет првенствено ради избегавања примене једног од поступака издавања дозволе из чланова 90. и 91. овог закона.

Пренос дозволе за употребу радиофреквенцијског спектра

Члан 94.

(1) Ималац дозволе може пренети дозволу другом лицу уз претходну сагласност Агенције.

(2) Лица из става 1. овог члана Агенцији заједнички подносе захтев за пренос дозволе.

(3) Агенција решењем усваја захтев за пренос дозволе пошто утврди да лице на које се преноси дозвола испуњава услове одређене дозволом.

(4) Агенција решењем одбија захтев пошто утврди да лице на које се преноси дозвола не испуњава услове одређене дозволом.

Одузимање дозволе за употребу радиофреквенцијског спектра

Члан 95.

(1) Агенција решењем одлучује о одузимању дозволе за употребу радиофреквенцијског спектра ако:

- 1) је дозвола издата на основу нетачних података, односно неисправне документације која је од важности за поступак издавања дозволе;
- 2) ималац дозволе, ни после изрицања прописаних мера инспекције, не поступа у складу са условима доделе и употребе радиофреквенција;
- 3) ималац дозволе, ни после изрицања прописаних мера инспекције, не усклади употребу додељених радиофреквенција са Планом намене и Планом расподеле;

- 4) је одузимање радиофреквенције и замена другом неопходно ради усклађивања употребе радиофреквенција због знатних измена Плана намене, односно Плана расподеле;
- 5) ни након пријема опомене није у одређеном року плаћена прописана накнада за употребу радиофреквенција;
- 6) је кориснику дозволе забрањено обављање делатности електронских комуникација на основу решења Агенција из члана 49. овог закона;
- 7) је надлежни орган за радиодифузију одузео дозволу за емитовање програма имаоцу дозволе, или је истекло време за које му је дозвола додељена у складу с посебним законом.
- 8) је имаоцу дозволе правноснажном судском пресудом забрањено обављање делатности електронских комуникација;
- 9) се ималац дозволе у писаном облику одрекао употребе додељених радио фреквенција;
- 10) је ималац дозволе престао да постоји, без наследника или правног следбеника;
- 11) је употреба додељених радиофреквенција, због промењених околности, постала противна јавном интересу Републике Србије;
- 12) не поступи по мерама Агенције из члана 126, става 3, тачке 2) овог закона.

(2) Решење из става 1. овог члана мора да буде образложено и да се заснива на начелу сразмерности, водећи рачуна о општем интересу.

(3) Решење из става 1. овог члана мора да садржи примерен рок у коме је ималац дозволе обавезан да престане са употребом радиофреквенције на коју се односи дозвола која је одузета.

Ограничење деловања зрачења електромагнетног поља

Члан 96.

(1) Агенција, ради заштите људског здравља и животне средине од деловања зрачења електромагнетног поља, одређује граничне вредности и контролише ниво електромагнетског поља за електронске комуникационе мреже, радио станице и другу опрему.

(2) Агенција правилником ближе уређује ограничење деловања зрачења електромагнетског поља.

XII ДИГИТАЛНИ РАДИО И ТЕЛЕВИЗИЈА

Дистрибуција дигиталног радио и телевизијских програма и сервиса

Члан 97.

(1) Ланац дигиталног преноса радио и телевизијских програма састоји се из оператора мултиплекса, оператора примарне и оператора секундарне дистрибуције.

(2) Дозволе за укључење програмских садржаја у ланац преноса из става 1. овог члана издају се у складу са посебним прописима.

(3) Оператор мултиплекса прима, мултиплексира и предаје на даљу дистрибуцију програмске садржаје, у облику у којем их је примио, односно у стандардној или високој резолуцији.

(4) Оператор дистрибуционе мреже може да прима и дистрибуира телевизијске програме и са другим односом димензија слике.

(5) Агенција може оператору мултиплекса да утврди обавезу да крајњим корисницима обезбеди приступ, под прихватљивим и недискриминаторним условима:

- 1) услугама електронског програмског водича, као и повезивања телевизијских и мултимедијалних услуга у мери у којој је то неопходно;
- 2) дигиталним радио и телевизијским услугама од јавног значаја.

(6) Министарство општим актом уређује прелазак са аналогног на дигитално емитовање радио и телевизијског програма и приступ мултиплексу у земаљској дигиталној радиодифузији.

(7) Министарство доноси Правилник о условима за избор оператора мултиплекса, као и оператора примарне и секундарне дистрибуционе мреже, сагласно члану 83. овог закона, као и износ накнаде за обавезу дистрибуције из члана 98. овог закона.

Обавеза дистрибуције

Члан 98.

(1) Агенција, на основу акта регулаторног тела надлежног за радио-дифузију, одлуком одређује оператора мултиплекса, односно операције примарне и секундарне дистрибуције, који су дужни да дистрибуирају један или више радио и/или телевизијских програма на националном, покрајинском, регионалном или локалном нивоу.

(2) Агенција обавезу дистрибуције из става 1. овог члана одређује ако је то неопходно за остваривање јасно одређених циљева од општег интереса и ако значајан број крајњих корисника одређену мрежу користи као једини или првенствени начин за примање радио и телевизијских програма, поштујући начела сразмерности и јавности.

(3) Ако се одређује накнада за обавезу мултиплексирања и дистрибуције из става 1. овог члана, она мора да буде сразмерна, јавно доступна и недискриминаторна.

(4) Агенција периодично или на захтев оператора проверава и по потреби ревидира обавезу дистрибуције из става 1. овог члана.

Услуге условног приступа

Члан 99.

(1) Систем условног приступа услугама дигиталне телевизије и радија мора да има потребне техничке могућности које оператору дистрибуционе мреже омогућавају потпуну контролу над услугама које употребљавају такав систем.

(2) Оператор услуга условног приступа који електронским јавним гласилима пружа услуге, дужан је да им понуди техничке услуге, уз услове који су праведни, разумни и недискриминаторни, и који њиховим претплатницима омогућују приступ уз коришћење уређаја за условни приступ.

(3) Оператор из става 2. овог члана не сме коришћењем опреме за условни приступ да омета пријем програма безусловног приступа.

(4) Оператор из става 2. овог члана је дужан да пословну активност која се односи на услуге условног приступа прати применом одвојеног рачуноводства.

(5) Носиоци права индустријске својине на уређајима и системима условног приступа дужни су да право на коришћење тих уређаја и система уступају произвођачима корисничке опреме уз услове који су праведни, разумни и недискриминаторни, и којима се произвођачи не спречавају да у исти уређај уграђују интерфејсе ради повезивања са другим приступним системима или са деловима својственим другим приступним системима, осим ако то угрожава сигурност пословања оператора условног приступа.

ХИИ ЗАШТИТА ПРАВА КОРИСНИКА

Уговор оператора и корисника

Члан 100.

(1) Оператор и корисник своја међусобна права и обавезе уређују уговором.

(2) Уговор мора да садржи најмање:

- 1) име, односно назив, и адресу, односно седиште оператора;
- 2) понуђену услугу и понуђени ниво квалитета услуга као и рок за отпочињање пружања услуге;
- 3) врсте понуђених услуга одржавања уколико представљају део понуде;
- 4) детаљне информације о ценама и тарифама и начинима на које се могу добити актуелне информације о свим примењеним тарифама и трошковима одржавања;
- 5) рок важења уговора, услове под којима се продужава, као и престанак пружања услуга и престанак уговорног односа;
- 6) накнаде и услове враћања средстава за случај непридржавања уговореног нивоа квалитета услуга;
- 7) начин покретања вансудског поступка решавања спорова из члана 113. овог закона.

(3) Састојке из става 2. овог члана мора да садржи и уговор између корисника и оператора који не обезбеђује прикључак или приступ јавној електронској комуникационој мрежи.

(4) Корисник има право да, по пријему обавештења о намераваним изменама уговора, раскине уговор без обавезе да због тога плати уговорну казну и накнади било какве додатне трошкове у вези са раскидом уговора.

(5) Оператор је дужан да корисника, најмање месец дана унапред, обавести на подесан начин о намераваним изменама уговора из става 4. овог члана, као и о праву раскида уговора.

Обавештавање о општим условима пословања

Члан 101.

(1) Оператор је дужан да своју услугу понуди на начин којим корисника јасно и недвосмислено обавештава о врсти и квалитету услуге према техничким стандардима који важе за те услуге, односно уговорним одредбама о нивоу квалитета пружања услуга.

(2) Оператор је дужан да опште услове пословања, тарифе као и стандардне услове у погледу могућности коришћења електронских комуникационих услуга учини доступним корисницима.

Општи услови пословања

Члан 102.

Општи услови пословања најмање садрже:

- 1) име, односно назив, и адресу, односно седиште оператора;
- 2) понуђену услугу и понуђени ниво квалитета услуга као и рок за отпочињање пружања услуге;
- 3) врсте понуђених услуга одржавања уколико представљају део понуде;
- 4) детаљне информације о ценама и тарифама и начинима на које се могу добити актуелне информације о свим примењеним тарифама и трошковима одржавања;
- 5) рок важења уговора, услови под којима се продужава као и престанак пружања услуга и престанак уговорног односа;
- 6) накнаде и услове враћања средстава за случај непридржавања уговореног нивоа квалитета услуга;
- 7) начин покретања вансудског поступка решавања спорова у складу са чланом 113. овог закона.

Тарифе

Члан 103.

Тарифе морају да садрже: висину једнократне накнаде за прикључак, цене услуга и њихов подробен опис, нарочито врсту, време и трајање позива, количину пренетих података и посебне услове приступа заштићеним програмима и услугама са додатном вредношћу, а могу да садрже и: обавештења о доступним пакетима услуга и трошковима одржавања, висину месечне цене приступа електронској комуникационој мрежи, попусте, као и остале одредбе, по потреби.

Обавештавање о општим условима пословања и тарифа

Члан 104.

Оператор је дужан да о општим условима пословања и тарифама, као и свим њиховим променама, без одлагања обавести кориснике на погодан начин, а Агенцији достави на увид најмање осам дана пре њиховог ступања на снагу.

Посебна заштита особа са инвалидитетом

Члан 105.

(1) Оператор је дужан да, у оквиру својих техничких могућности, осигура једнаку доступност својих услуга особама са инвалидитетом.

(2) Агенција може да пропише посебне обавезе оператору ради повећавања доступности услуга електронских комуникација особама са инвалидитетом.

Забрана одлазних позива

Члан 106.

(1) Оператор је обавезан да кориснику у оквиру својих техничких могућности, на његов захтев и без накнаде, омогући забрану одлазних позива када месечни трошкови тих позива пређу унапред изабрани износ.

(2) Оператор је обавезан да кориснику у оквиру својих техничких могућности, на његов захтев и без накнаде, омогући једноставну забрану одређених врста одлазних позива, или позива на одређене врсте бројева или групе бројева.

Забрана аутоматског усмеравања позива

Члан 107.

Оператор је обавезан да кориснику у складу са својим техничким могућностима, на његов захтев и без накнаде, омогући једноставну забрану аутоматског преусмеравања позива према уређају тог корисника, које је извршила трећа страна.

Рачун са детаљном спецификацијом

Члан 108.

(1) Корисник има право на рачун за услуге електронских комуникација са детаљном спецификацијом, која омогућава једноставну проверу и контролу трошкова пружених услуга.

(2) Подаци из става 1. овог члана не обухватају податке о позивима на телефонске бројеве хитних служби, као ни податке који су неспојиви с одредбама прописа о заштити података о личности.

(3) Оператор је дужан да кориснику, на његов захтев, изда рачун који садржи детаљну спецификацију.

Подаци о личности у јавном телефонском именику претплатника

Члан 109.

(1) Оператор који пружа услуге телефонског именика је дужан да, без накнаде, обавести претплатника телефонских услуга о намери да сачини јавно доступан претплатнички именик, у штампаној или електронској форми, о његовој сврси као и о даљим могућностима употребе оваквог именика на основу функција претраге уграђених у софтвер електронске верзије таквог именика.

(2) Оператор из става 1. овог члана, на захтев претплатника, неће укључити податке о претплатнику у телефонски именик односно искључиће их из њега.

(3) Оператор из става 1. овог члана, на захтев претплатника, без накнаде, брише податак из именика о претплатнику који није потребан за остваривање сврхе именика, односно исправља нетачан податак о њему.

(4) Оператор из става 1. овог члана мора да добије престанак претплатника за употребу телефонског именика за сврхе различите од ступања у контакт са њим помоћу његовог личног имена и презимена, односно назива или минимума других његових идентитетских ознака.

(5) Одредба става 2. овог члана, примењује се на правна лица у мери у којој нису обавезна да њихов претплатнички број буде доступан јавности, а одредба става 3. овог члана примењује се на правна лица без ограничења.

Доступност података у јавном телефонском именику

Члан 110.

(1) Оператор који пружа говорне услуге са нумерацијом дужан је да јавно доступну услугу пружања обавештења из телефонског именика обезбеди на сваки разуман захтев под условима који су праведни, објективни, засновани на трошковном принципу и недискриминаторни.

(2) Оператор из става 1. овог члана обавезан је да својим корисницима обезбеди приступ услугама помоћи оператера и услугама пружања информација из телефонског именика.

(3) Подзаконским актима не може се ограничити приступ услугама из овог члана.

Услуге са додатном вредношћу

Члан 111.

(1) Оператор услуга с додатном вредношћу дужан је да унапред објави детаљан опис и прецизно одређену цену укупне услуге, односно свих њених саставних делова.

(2) Агенција је дужна да правилником ближе уреди обавезе оператора из става 1. овог члана, водећи нарочито рачуна о заштити корисника услуга са додатном вредношћу.

Приговор корисника оператору

Члан 112.

(1) Претплатник може оператору да поднесе приговор на износ којим је задужен за пружену услугу односно на квалитет пружене услуге, у писаном облику, у року од 30 дана од дана доспећа рачуна за услугу, кад се ради о приговору на износ рачуна, односно у року од 30 дана од дана пружања услуге, кад се ради о приговору на квалитет услуге, као и да у истом року захтева накнаду штете сагласно одредбама уговора којим је регулисано пружање услуга због пружања услуге мањег квалитета од уговореног.

(2) Оператор, пошто утврди износ задужења за услугу односно квалитет услуге, у року од 15 дана од дана подношења приговора одлучује, у писаном облику, о приговору, који садржи чињенице и доказе на којима се заснива, и, са образложењем одбија неосновани односно усваја основани захтев за накнаду штете сагласно одредбама уговора којим је регулисано пружање услуга због пружања услуге мањег квалитета.

(3) Оператор не одговара за штету из става 2. овог члана ако је квалитет пружене услуге мањи од прописаног или уговореног због објективних узрока који се нису могли предвидети, избећи односно уклонити (виша сила).

(4) Претплатник је дужан да плати неспоран део износа рачуна, а ако оспорава цео рачун дужан је да плати просечно месечно задужење за последња три месеца пре периода на који се односи приговор.

(5) Оператор не сме претплатнику који уредно плати рачун, односно изврши обавезу из става 4. овог члана, да обустави пружање услуге пријема позива, позивања хитних служби, као ни да искључи из електронске комуникационе мреже опрему претплатника, до окончања поступка пред Агенцијом, односно судског или вансудског поступка.

(6) Оператор који је обуставио пружање услуге или искључио из електронске комуникационе мреже опрему претплатника, који није раскинуо претплатнички однос пре него што га претплатник, Агенција или суд обавести о покретању одговарајућег поступка, као и оператор који је покренуо поступак принудне наплате, дужан је да настави са

пружањем услуге, односно да, без одлагања и посебне накнаде, прикључи претплатничку опрему на електронску комуникациону мрежу, до окончања покренутог поступка.

(7) Против одлуке о одбијању приговора претплатник може захтевом да покрене поступак пред Агенцијом.

Поступак решавања спорова оператора и претплатника пред Агенцијом

Члан 113.

(1) Претплатник може да покрене поступак пред Агенцијом против одлуке из члана 112. става 7. овог закона у року од 30 дана од дана достављања одлуке оператора по приговору, односно од дана истека рока у којем је оператор био дужан да се изјасни о приговору, а Агенција је дужна да образложено решење донесе без одлагања а најкасније у року од 45 дана од дана пријема захтева претплатника за покретање поступка пред Агенцијом.

(2) Агенција води поступак на транспарентан, објективан и недискриминаторан начин, у складу с одредбама овога закона и посебних прописа донетих на основу овог закона.

(3) Оператор је дужан да учествује у поступку и достави Агенцији све потребне податке и документацију.

(4) Агенција редовно објављује на својој Интернет страници или на други подесан начин податке о броју и врсти спорова претплатника и оператора, у складу са чланом 28. овог закона, прописима о заштити података о личности и пословној тајни.

XIV ЗАШТИТА ПРИВАТНОСТИ КОРИСНИКА И БЕЗБЕДНОСТ ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИОНИХ МРЕЖА И УСЛУГА

Безбедност електронских комуникационих мрежа и услуга

Члан 114.

(1) Оператор је дужан да ради обезбеђивања безбедности својих електронских комуникационих мрежа и услуга, примени адекватне и примерене техничке, технолошке и организационе мере, примерене постојећим ризицима.

(2) Ако оператор пружа услугу користећи мрежну инфраструктуру и услуге другог оператора, дужан је да сарађује са тим оператором у обезбеђивању безбедности мрежа и услуга.

(3) Када постоји посебан ризик повреде безбедности електронских комуникационих мрежа и услуга (неовлашћени приступ, значајан губитак података, угрожавање тајности

комуникација, безбедности личних података и друго), оператор је дужан да о том ризику обавести угрожене кориснике и, ако је такав ризик ван опсега мера које је оператор дужан да примени, о могућим средствима и трошковима заштите.

Тајност електронских комуникација

Члан 115.

(1) Прикључивање ради прислушкивања, прислушкивање, друге врсте пресретања или надзирања комуникација, као и са њима повезаних података о мрежном саобраћају и локацији и похрањивање података, није допуштено без пристанка корисника, осим у случајевима и на начин предвиђен законом.

(2) Одредба из става 1. овог члана не спречава техничко чување података које је неопходно за пренос комуникације уз поштовање принципа поверљивости.

(3) Не сматра се кршењем тајности из става 1. овог члана снимање комуникација и са њима повезаних података о мрежном саобраћају и локацији које се обавља ради доказивања комерцијалних трансакција или других пословних односа, у оквиру законом допуштене праксе.

(4) Коришћење електронских комуникационих мрежа и услуга ради чувања или приступања подацима о кориснику у опреми корисника, дозвољено је под условом да је кориснику дато јасно и потпуно обавештење о сврси прикупљања и обраде података, у складу са прописима који регулишу заштиту података о личности, као и да му је пружена прилика да такву обраду одбије.

(5) Одредба става 4. овог члана не спречава техничко чување или приступ подацима у сврху обезбеђивања комуникације у оквиру електронских комуникационих мрежа или пружања услуга које је корисник изричито захтевао.

Подаци о саобраћају

Члан 116.

(1) Оператор може да обрађује податке о саобраћају само у мери неопходној ради пружања електронских комуникационих услуга и услуга са додатном вредношћу које пружа корисницима, а најдуже до истека законом предвиђеног рока за рекламације рачуна или вршење наплате, осим уколико су такви подаци потребни за потребе вођења судских поступака, а након тога оператор је дужан да податке о саобраћају који се односе на кориснике избрише односно учини непрепознатљивим лица на која се ти подаци односе.

(2) Оператор може да податке из става 1. овог члана, уз пристанак лица на које се односе, обрађује ради оглашавања и продаје услуга, као и ради пружања услуга са додатном вредношћу у мери и времену неопходном за ту сврху.

(3) Лице из става 2. овог члана може увек да опозове свој пристанак.

(4) Оператор је дужан да, пре прибављања пристанка из става 2. овог члана, као и пре отпочињања обраде података из става 1. овог члана, корисника обавести о врстама података о саобраћају које обрађује и трајању обраде.

(5) Обраду података о саобраћају из овог члана смеју да врше само лица која за потребе оператора раде на изради рачуна или на управљању електронским комуникационим мрежама, одговарају на питања корисника, откривају преваре, раде на оглашавању и продаји услуга електронских комуникација, раде на пружању услуга са додатном вредношћу, раде на правним пословима и пословима правне заштите или оперативно спроводе мере заштите безбедности комуникационих мрежа и услуга у мери неопходној за обављања наведених активности.

(6) Одредбе из ставова 1-5. овог члана не важе за оператора када податке о саобраћају доставља надлежним телима, у складу са законом, у вези са споровима насталим поводом рачуна за услуге или међуповезивање.

Идентификација позива

Члан 117.

(1) Оператор који нуди услуге идентификације позива дужан је да кориснику, на његов захтев, омогући да једноставно и бесплатно спречи приказивање броја за појединачни или све одлазне позиве.

(2) Оператор који нуди услуге идентификације позива дужан је да кориснику, на његов захтев, омогући једноставно и бесплатно искључивање идентификације долазних позива.

(3) Оператор који нуди услуге идентификације позива дужан је да кориснику, на његов захтев, не усмерава позиве са скривеном идентификацијом.

(4) Оператор који пружа услугу идентификације броја на који је долазни позив усмерен дужан је да кориснику услуге преусмеравања позива, на његов захтев, једноставно и бесплатно омогући скривање броја на који је долазни позив преусмерен.

(5) Комуникације којима се нетачно приказује број пошиљаоца су забрањене и третираће се као злоупотреба мреже односно услуге, пропорционално последицама које су произвеле или могу да произведу.

(6) Одредбе ставова 2-5. овог члана примењују се и на долазне међународне позиве.

(7) Оператор је дужан да кориснике и јавност обавести о могућностима услуга из ставова 1-4. овог члана.

Подаци о месту налажења корисника

Члан 118.

(1) Подаци о месту налажења корисника, осим података о саобраћају, могу се обрађивати само када се лица на која се односе учине непрепознатљивим или уз њихов пристанак, на начин и у времену потребном за пружање услуга с додатном вредношћу.

(2) Оператор је дужан да, пре прибављања пристанка из става 1. овог члана, корисника и претплатника обавести о врстама података које обрађује, о месту њиховог налажења, сврси и трајању обраде, као и о томе да ли се подаци достављају трећим лицима за потребе пружања услуга с додатном вредношћу.

(3) Претплатник може увек да опозове свој пристанак за обраду података о месту налажења.

(4) Претплатнику који је дао пристанак за обраду података о месту налажења, оператор мора обезбедити могућност да на једноставан начин и бесплатно привремено одбије обраду података о месту налажења, при сваком приступу мрежи или успостављању комуникације.

(5) Обраду података о месту налажења претплатника из овог члана смеју да врше само овлашћена лица оператора, односно овлашћена лица треће стране која пружа услугу са додатном вредношћу, у мери неопходној за пружање услуге са додатном вредношћу.

Злонамерни или узнемиравајући позиви

Члан 119.

(1) Оператор коме је претплатник у писаном облику пријавио и описао начин, односно садржину, оквирни датум и време злонамерног или узнемиравајућег позива, мора да забележи и сачува податке о идентификацији долазног позива, датуму и времену позива или покушају успостављања позива.

(2) Оператор, ако је у питању његов претплатник, на основу података из пријаве из става 1. овог члана, утврђује, односно ако је у питању претплатник неке друге мреже, оператору чији је то претплатник, прослеђује пријаву о узнемиравању са подацима из става 1. овог члана, како би тај оператор утврдио име и презиме и адресу односно назив и седиште претплатника услуга који је упутио те позиве, уколико су ти подаци доступни.

(3) Оператор утврђене податке о злонамерним или узнемиравајућим позивима мора чувати у складу с одредбама члана 123. овог закона и доставити их претплатнику, а на захтев надлежном органу.

(4) Оператори су дужни да међусобно сарађују ради праћења и откривања злонамерних или узнемиравајућих позива, а нарочито ради размене података и поступању по прослеђеним пријавама узнемиравања из става 2. овог члана.

Нежељене електронске комуникације

Члан 120.

(1) Коришћење система аутоматског позивања бројева са или без људске интервенције, факс уређаја, електронске поште или других врста електронских порука ради непосредног оглашавања продаје производа или услуга, допуштено је само уз претходни престанак претплатника.

(2) Примена техничких система ради прибављања претходног престанка претплатника из става 1. овог члана представља недопуштено непосредно оглашавање.

(3) Ако потрошач није унапред забранио употребу контакт података који се односе на њега или одређено правно лице, те податке које је прибавио непосредно од потрошача ради продаје производа и услуга, може да употребљава ради непосредног оглашавања том потрошачу продаје својих сличних производа и услуга ако потрошачу обезбеди, при сваком пријему електронске поруке, једноставну могућност бесплатног приговора таквој употреби података.

(4) Забрањено је непосредно оглашавање којим се нетачно приказује или прикрива идентитет пошиљаоца електронске поште или других врста електронских порука, односно броја на коме прималац поруке може без накнадне да захтева спречавање даље комуникације.

(5) Оператор је дужан да кориснику омогући филтрирање незатражених и штетних порука долазне односно одлазне електронске поште, као и једноставан начин избора укључивања, искључивања односно подешавања филтера.

(6) Оператор је дужан да на подесан и јавно доступан начин објави електронску адресу за пријављивање злоупотреба, као и да одговори на пријаву најкасније пет дана од дана пријема пријаве електронском поштом.

(7) Оператор је дужан да уговором обавезе корисника да не шаље нежељене електронске поруке, као и да спречи злоупотребе услуга које користи од стране других лица.

(8) Оператор је дужан да, по пријему доказа о слању нежељене електронске поруке или злоупотребе услуге, утврди чињенично стање и пре предузимања одговарајуће мере обавести корисника.

(9) Оператор у случају из става 8. овог члана, у зависности од степена злоупотребе, опомиње корисника или му привремено онемогућује коришћење услуге и о томе, без одлагања, писано обавештава корисника.

(10) Оператор је овлашћен да, у случају поновљене злоупотребе из става 8. овог члана, трајно онемогући коришћење услуге и раскине уговор са корисником у складу са општим условима пословања.

Ограничења права корисника

Члан 121.

Права корисника из чланова 115-118. овог закона могу се ограничити у циљу остваривања интереса националне или јавне безбедности, одбране земље, спречавања, откривања, истраге и гоњења за кривична дела, економских, односно финансијских интереса државе, заштите здравља и морала, заштите права и слобода и другог јавног интереса, а у другим случајевима на основу писменог пристанка лица, у складу са законом који регулише заштиту података о личности.

Врсте задржаних података

Члан 122.

(1) Оператор је обавезан да задржи податке:

- 1) потребне за праћење и утврђивање извора и одредишта комуникације;
- 2) потребне за утврђивање почетка, трајања, завршетка као и врсте комуникације;
- 3) потребне за утврђивање корисничке комуникационе опреме;
- 4) потребне за утврђивање локације покретне комуникационе опреме.

(2) Обавеза задржавања података из става 1. овог члана обухвата и податке који се односе на неуспешне позиве, а не и на позиве који уопште нису били успостављени.

(3) Забрањено је задржавање података који откривају садржај комуникације.

(4) Детаљније одредбе о појединим врстама задржаних података из става 1. овог члана утврђују се посебним прописом који уређује обавезе оператора у области националне безбедности.

Права државних органа и обавезе оператора у погледу задржавања података

Члан 123.

(1) Оператор је дужан да, по налогу надлежног суда, задржи податке о електронским комуникацијама из чланова 115-118. овог закона ради спречавања, откривања, истраге и гоњења за кривична дела у складу са законом који уређује кривични поступак и ради заштите националне или јавне безбедности и одбране земље, у изворном облику као и податке обрађене током пружања услуге осим података које оператор није произвео односно обрадио.

(2) Оператор је дужан да податке из става 1. овог члана чува 12 месеци.

(3) Оператор из става 1. овог члана задржава податке тако да се могу, заједно са свим другим потребним и с њима повезаним подацима, без одлагања доставити надлежном органу из члана 124. овог члана.

(4) Оператор из става 1. овог члана мора нарочито да обезбеди:

- 1) да су задржани подаци истог квалитета и подвргнути мерама безбедности и заштите које предвиђа Закон о заштити података о личности;
- 2) да су задржани подаци заштићени на подесан начин од случајног или недопуштеног уништења, случајног губитка или измене, неовлашћеног или незаконитог чувања, обраде, приступа или откривања;
- 3) да се, када се задржани подаци не употребљавају за сврхе из члана 116. овог закона, приступ задржаним подацима ограничи само на овлашћена лица надлежних органа;
- 4) да се задржани подаци униште по истеку рока из става 2. овог члана, осим података обрађених и похрањених за потребе надлежних органа.

(5) Оператор је дужан да ради остваривања обавезе из става 4. овог члана о свом трошку обезбеди све потребне техничке и организационе мере.

(6) Агенција врши надзор над извршењем обавеза оператора из овог члана.

(7) Агенција саставља годишњи извештај о задржаним подацима који доставља телу надлежном за заштиту података о личности сходно његовом упутству.

Пресретање комуникација

Члан 124.

(1) Оператори су обавезни да о свом трошку обезбеде одговарајуће техничке могућности (уређаје и програмску подршку) за законито пресретање комуникација у својој мрежи као и да докаже о њиховој испуњености доставе Агенцији.

(2) Оператор је дужан да омогући услове за законито пресретање комуникација по налогу надлежног суда, у којем се наводи тачка у мрежи и почетак пресретања.

(3) Оператор је дужан да обезбеди трајну евиденцију о извршеном пресретању комуникација укључујући и захтев надлежног органа за пресретање, као и да их чува као службену тајну.

(4) Агенција ближе прописује техничке услове за уређаје и програмску подршку из става 1. овог члана.

XV ТЕХНИЧКЕ ДОЗВОЛЕ И СТАНДАРДИЗАЦИЈА

Стандарди, технички преглед и техничка дозвола (сертификат)

Члан 125.

(1) Агенција, по прибављеној сагласности Министарства, правилником дефинише који се домаћи и међународни стандарди односе на мреже, системе и средства електронских комуникација, као и на њихово пројектовање, постављање, одржавање и коришћење.

(2) Агенција примењује домаће и међународне стандарде и техничке прописе у области телекомуникација, а нарочито стандарде и техничке прописе који се примењују у Европској унији.

(3) Контролу усклађености мрежа, делова мрежа, система и средстава електронских комуникација са прописаним стандардима и прописима, као и издавање декларација о усаглашености врши Комисија за оцењивање усаглашености коју именује Министар у складу са законом.

(4) Комисија издаје декларацију о усаглашености са важећим стандардима и техничким прописима за мреже, делове мреже, системе и средства електронских комуникација у року од 30 дана од дана подношења изјаве о усклађености и одговарајуће документације.

(5) Ако није другачије предвиђено овим законом, односно стандардима из става 1. овог члана, непосредно се примењују одговарајући стандарди и технички прописи Европске уније.

(6) За мреже, системе и средства електронских комуникација сматра се да су усаглашени са домаћим стандардима ако су одобрени и користе се на територији Републике Србије, односно и ако је за њих на други начин утврђено да задовољавају одговарајуће стандарде Европске уније.

(7) Агенција, по обављеном техничком прегледу, одобрава коришћење мрежа, система и средстава електронских комуникација ако су испуњени сви прописани технички услови из става 3. овог члана, као и услови из дозволе.

(8) Агенција Правилником прописује поступак и начин вршења техничког прегледа као и облик и садржину обрасца у који се уносе подаци о извршеном техничком прегледу мрежа, система и средстава електронских комуникација, а један примерак се уручује оператору по извршењу техничког прегледа.

(9) Агенција прописује накнаде за издавање сертификата и за вршење техничког прегледа, које су засноване на трошковном принципу.

XVI СТРУЧНИ НАДЗОР И ИЗВРШЕЊЕ МЕРА НАДЗОРА ПУТЕМ ИНСПЕКЦИЈЕ

Стручни надзор

Члан 126.

(1) Агенција путем контролора електронских комуникација (у даљем тексту: контролори) обавља стручни надзор над применом овог закона и прописа донетих на основу њега, и међународних споразума из области електронских комуникација који обавезују Републику Србију.

(2) Контролор је овлашћен да:

- 1) проверава рад електронских комуникационих мрежа и система, и предузима мере за отклањање утврђених неправилности у складу са законом;
- 2) проверава усклађеност поступања оператора са условима општег овлашћења и условима дозвола за коришћење радиофреквенцијског спектра, и предузима мере према оператору који се не придржава прописаних услова;
- 3) проверава усклађеност електронских комуникационих мрежа са прописаним стандардима и нормативима;
- 4) открива рад електронских комуникационих мрежа и система, односно пружање услуга електронских комуникација који не испуњавају услове општег овлашћења или друге услове прописане овим законом, и о томе обавештава инспекцију Министарства;

- 5) проверава поступање оператора у односу на обавезе предвиђене овим законом у области тарифа, универзалног сервиса, међуповезивања, закупа линија, приватности и безбедности података, као и у односу на друге обавезе утврђене овим законом, и директору Агенције подноси предлог мера за отклањање утврђених пропуста оператора;
- 6) проверава поступање других корисника радиофреквенција у односу на обавезе утврђене овим законом и прописима донетих на основу њега, и међународним споразума из области електронских комуникација који обавезују Републику Србију, и директору Агенције подноси предлог мера за отклањање утврђених пропуста;
- 7) проверава да ли је пре пуштања у рад електронских комуникационих мрежа и система, обављен њихов технички преглед, као и да ли електронске комуникационе мреже и системи имају одговарајућу техничку дозволу;
- 8) открива и испитује штетне сметње у раду електронских комуникационих мрежа и система, и Управном одбору Агенције подноси предлог мера за отклањање утврђених пропуста.

(3) Управни одбор Агенције, на основу предлога директора изриче меру оператору:

- 1) упозорење да се изјасни о утврђеном пропусту и о начину како ће га отклонити;
- 2) налог са радњама које треба да предузме ради уклањања пропуста и роком за те радње;
- 3) јавно упозорење ако не поступи по налогу из тачке 2) овог става;

(4) Директор Агенције изриче оператору новчану казну у складу са овим законом, ако не поступи ни по налогу из става 3. тачке 2) овог члана;

(5) Управни одбор Агенције предлаже Министарству изрицање забране даљег обављања делатности електронских комуникационих мрежа и услуга оператору који не поступи ни по налогу из става 3. тачке 2) овог члана.

(6) Предлог из става 5. овог члана обавезно садржи време трајања забране.

Контролор

Члан 127.

(1) Контролор мора да буде лице са стеченим високим образовањем у области електротехнике и рачунарства, ужа област телекомуникације и најмање три године радног искуства у области телекомуникација.

(2) Контролор је дужан да има прописану легитимацију, којом се идентификује, и коју је дужан да, приликом вршења контроле, покаже на захтев одговорног лица оператора или другог заинтересованог лица.

(3) Образац и садржину легитимације из става 2. овог члана Агенција утврђује правилником.

(4) Контролор је самосталан, у границама овлашћења утврђених овим законом и прописима донетим на основу овог закона и за свој рад одговара директору и Управном одбору Агенције.

(5) Контролор не сме да учествује ни у једној фази пројектовања, изградње и постављања мреже електронских комуникација, као ни да учествује у контроли оне електронске мреже у чијем је пројектовању, изградњи или постављању учествовао.

Обавештавање оператора о вршењу контроле и право приступа објектима

Члан 128.

(1) Контролор је дужан да о свом доласку ради вршења контроле обавести одговорно лице оператора или друго лице над којим ће се вршити контрола.

(2) Оператор, корисници радио станица, власници, односно корисници објеката у којима су смештене електронске комуникационе мреже или системи, дужни су да по пријему обавештења из става 1. овог члана контролору омогуће приступ тим објектима и да му, без одлагања, пруже одговарајуће податке и документацију коју затражи, а која се односи на предмет контроле, као и да му омогуће да изврши одговарајућа испитивања и мерења, односно да их на његов захтев сами изврше.

Правила поступка

Члан 129.

У поступку контроле из члана 128. овог закона примењују се одредбе закона којим је уређен општи управни поступак.

Контролно-мерни центри

Члан 130.

Агенција, ради вршења појединих послова контроле, може да оснива контролно-мерне центре, као организационе јединице Агенције ван седишта (подручне јединице), у складу са статутом.

Извршење мера надзора путем инспекције

Члан 131.

(1) Извршење мера надзора у спровођењу овог закона и прописа донетих на основу њега, и међународних споразума из области електронских комуникација, који обавезују Републику Србију спроводи Министарство путем Инспекције електронских комуникација (у даљем тексту: Инспекција).

(2) Инспекција спроводи меру забране даљег обављања делатности електронских комуникационих мрежа и услуга из члана 126. става 5. овог закона.

(3) Инспекција спроводи меру на основу налога Министра, донетог по предлогу Управног одбора Агенције из члана 126. става 5. овог закона.

(4) Инспекција спроводи меру из става 3. овог члана, по правилу, заједно са оним контролором који је обавио стручни надзор у конкретном случају.

(5) Инспекција може, ако то захтева делотворност спровођења мере, да привремено одузме опрему или део опреме.

(6) У спровођењу поступка из става 3. овог члана Инспекција има право да затражи помоћ министарства надлежног за унутрашње послове, ако је то потребно.

Инспектор

Члан 132.

(1) Инспектор мора да буде лице са стеченим високим образовањем у области електротехнике и рачунарства, ужа област телекомуникације и најмање пет година радног искуства у области телекомуникација.

(2) Инспектор електронских комуникација је дужан да има прописану легитимацију, којом се идентификује, и коју је дужан да, приликом спровођења мера, покаже на захтев одговорног лица оператора или другог заинтересованог лица.

(3) Образац и садржину легитимације из става 2. овог члана утврђује правилник који доноси надлежно министарство.

(4) Инспектор је овлашћен да спроведе све радње потребне за спровођење мере, између осталог, печатење просторија у којима је смештена електронска комуникациона опрема и привремено одузимање опреме.

(5) Инспектор саставља записник о спроведеној мери или о радњама предузетим у њеном спровођењу.

XVII НАДЗОР

Члан 133.

Надзор над спровођењем овог закона врши министарство надлежно за електронске комуникације.

XVIII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји

Члан 134.

Новчаном казном од ___ до ___ казниће се за прекршај:

- 1) одговорно лице у Министарству односно Агенцији које у припреми општих аката не покрене, односно не спроведе јавну расправу у складу са овим законом (чланови 34. и 35);
- 2) оператор који не отклони недостатке у року (члан 49. став 4);
- 3) оператор који права и обавезе са корисником не уреди уговором (члан 100);
- 4) одговорно лице у оператору који не објави и достави на увид Агенцији опште услове пословања и тарифе или њихове промене (члан 104. и члан 66), оператор услуга са додатном вредношћу који не објави унапред детаљан опис и цену услуге (члан 111. став 1), односно оператор који не учини јавно доступним ажуриране податке о условима пружања услуга универзалног сервиса и не доставља их редовно Агенцији (члан 51. став 6);
- 5) оператор који, у оквиру својих техничких могућности, не осигура једнаку доступност својих услуга особама са инвалидитетом, односно не поступи по прописаним обавезама ради повећања доступности услуга особама са инвалидитетом (члан 105);
- 6) оператор који не омогући забрану одлазних позива, односно забрану аутоматског усмеравања позива у складу са законом (чланови 106. и 107);
- 7) оператор који не изда рачун, односно изда га противно закону (члан 108);
- 8) оператор који обрађује податке о личности у вези са јавним телефонским имеником противно одредбама закона (члан 109);

- 9) оператор који не обезбеди приступ услугама помоћи оператора и услугама пружања информација из телефонског именика (члан 110. став 2);
- 10) оператор који обустави пружање услуга, односно искључи из електронске комуникационе мреже опрему претплатника (члан 112. ставови 5. и 6);
- 11) оператор који чува податке о саобраћају супротно одредбама овог закона (члан 116);
- 12) оператор који не пружа услугу идентификације позива у складу са законом (члан 117);
- 13) оператор који не поступа са подацима о месту налажења корисника у складу са законом (члан 118);
- 14) оператор који не поступа у погледу злонамерних или узнемиравајућих позива у складу са законом (члан 119);
- 15) оператор који не поступа у погледу нежељених електронских комуникација у складу са законом (члан 120);
- 16) оператор који не поступа у погледу задржавања података у складу са законом (чланови 122. и 123);
- 17) лице које да неистините, непотпуне или застареле податке од значаја за избор за чланове Управног одбора Агенције (чланови 12-14), односно директора (члан 21);
- 18) одговорно лице које не упути позив за предлагање кандидата за чланове УО Агенције у складу са законом (члан 16);
- 19) одговорно лице у Агенцији које не учини јавно доступним пописе, базе података, одлуке и друге податке у складу са законом (члан 28. ставови 2-5);
- 20) оператор који Агенцији не достави податке које је дужан да достави у складу са законом (члан 30. став 3);
- 21) оператор који не пружа услуге универзалног сервиса у складу са законом или не поступа по утврђеној обавези пружања услуга универзалног сервиса (члан 52);
- 22) оператор који, на захтев Агенције, не достави податке од значаја за утврђивање тржишта подложног претходној регулацији (члан 55. став 3);
- 23) оператор који не омогући услугу преносивости бројева у складу са законом (члан 77);

- 24) оператор јавних телефонских мрежа и јавно доступних телефонских услуга који не омогући услугу бесплатних позива хитним службама (члан 78);
- 25) оператор који не контролише коришћење радиофреквенцијског спектра који му је додељен (члан 87. став 7);
- 26) одговорно лице у органу које не предузме све потребне мере за спречавање и уклањање штетних сметњи у погледу коришћења радиофреквенцијског спектра за посебне намене (члан 88. став 4).

Тежи прекршај

Члан 135.

Новчаном казном од ___ до ___ казниће се за прекршај:

- 1) оператор који не поступа у погледу пресретања комуникација у складу са законом (члан 124);

Привредни преступ

Члан 136.

Новчаном казном од ___ до ___ казниће се за привредни преступ:

- 1) оператор који отпочне, промени или оконча делатност електронских комуникационих мрежа и пружања услуга без обавештења, односно без подношења обавештења у прописаном року (члан 48. став 1);
- 2) оператор који упркос забрани настави обављање делатности (члан 49. став 7);
- 3) оператор који не достави Агенцији опште услове пословања и тарифе (члан 104. став 1).

XIX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Тржишта подложна претходној регулацији

Члан 137.

До доношења одлуке из члана 55. става 2. сматра се да претходној регулацији подлежу следећа тржишта:

- 1) малопродајно тржиште приступа фиксној телефонској мрежи;

- 2) велепродајно тржиште организације позива фиксне телефонске мреже;
- 3) велепродајно тржиште терминације у фиксну телефонску мрежу;
- 4) велепродајно тржиште приступа рашчлањеној локалној петљи за услуге широкопојасног приступа и говорне услуге;
- 5) велепродајно тржиште широкопојасног приступа;
- 6) велепродајно тржиште терминације у мобилну телефонску мрежу;
- 7) велепродајно тржиште закупљених водова.

Увођење јединственог европског броја за приступ хитним службама

Члан 138.

Члан 78. овог закона почиње да се примењује када се испуне технички услови, што утврђује посебна управа у оквиру Министарства унутрашњих послова.

Важење општег одобрења и лиценце

Члан 139.

(1) Оператор који обавља делатност електронских комуникационих мрежа и пружања услуга на основу лиценце или одобрења који су издати у складу са члановима 33-42. Закона о телекомуникацијама („Службени гласник Републике Србије“, број 44/2003, 36/2006 и 50/2009-УС), наставља обављање делатности у складу са одредбама овог закона.

(2) Лиценца или одобрење из става 1. овог члана престаје да важи даном издавања потврде Агенције из члана 48. става 3. овог члана.

(3) Агенција, по службеној дужности, оператору из става 1. овог члана издаје потврду из става 2. овог закона у року три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Адресирање и нумерација

Члан 140.

Бројеви и адресе, које је Агенција доделила у складу са члановима 69. и 70. Закона о телекомуникацијама, важе до истека рока из одлуке о додељивању, а додељене адресе и бројеви могу се употребљавати у складу са условима употребе утврђеним овим законом.

Дозволе за радио станицу

Члан 141.

(1) Дозвола за коришћење радиофреквенцијског спектра, која је издата до ступања на снагу овога закона, важи до истека рока на који је издата, уз услове који су утврђени у тој дозволи, а који нису у супротности с одредбама овога закона.

(2) Агенција, по службеној дужности или на захтев имаоца дозволе из става 1. овог члана, усклађује услове расподеле и коришћења из дозволе са овим законом и, према потреби, издаје нове дозволе за употребу радиофреквенцијског спектра.

Сарадња са Републичком радиодифузно агенцијом

Члан 142.

(1) При одређивању услова и начина коришћења радиофреквенција за емитовање и дистрибуцију радио и телевизијског програма, Агенција остварује сарадњу са Републичком радиодифузно агенцијом, тако што:

- 1) на основу Плана намене и Стратегије развоја радиодифузије у Републици Србији израђује план фреквенција намењених за емитовање радио и телевизијског програма;
- 2) на предлог Републичке радиодифузне агенције испитује могућност ревизије усвојених планова.

(2) Републичка радиодифузна агенција на основу јавног конкурса издаје дозволу за емитовање програма, сагласно Плану расподеле који садржи основне техничке параметре из члана 83. става 6. овог закона.

(3) Дозвола за коришћење радиофреквенцијског спектра, коју издаје Агенција, је саставни део дозволе за емитовање програма коју издаје Републичка радиодифузна агенција, при чему се дозвола за емитовање радио и телевизијског програма може издати само уз истовремено издавање обе дозволе.

(4) Ако Агенција утврди да је Републичка радиодифузна агенција издала дозволу за емитовање радио и телевизијског програма супротно ставу 2. овог члана, захтева од ње да је, најкасније у року од 15 дана, усагласи са Планом расподеле и утврђеним техничким параметрима, а ако не поступи у предвиђеном року по захтеву Агенције, Агенција одузима издату дозволу и изриче мере у складу са овим законом.

(5) Ради остваривања целовите евиденције издатих дозвола, Републичка радиодифузна агенција доставља Агенцији примерак издате дозволе за емитовање, односно дистрибуцију радио и телевизијског програма.

(6) На кориснике фреквенција који емитују радио или телевизијски програм не примењују се одредбе чланова 90, 91, 94, 95. овог закона, а одредбе члана 93. овог закона примењују се сходно.

(7) Одредбе овог члана престају да важе даном преласка са аналогног на дигитално емитовање у складу са Стратегијом за прелазак са аналогног на дигитално емитовање телевизијског програма у Републици Србији и општим актом из члана 97. става 6. овог закона.

План нумерације и адресирања

Члан 143.

Агенција је дужна да донесе План адресирања и План нумерације, у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

План намене и планови расподеле

Члан 144.

(1) Влада је дужна да усвоји План намене у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Министарство је дужно да усклади Планове расподеле радио фреквенција у року од 30 дана од дана доношења Плана намене из става 1. овог члана.

Доношење општих аката Агенције

Члан 145.

(1) Агенција је дужна да у року од 120 дана од дана ступања на снагу закона донесе следеће опште акте:

- 1) Правилник о техничком прегледу и мерењу (контрола квалитета пружених услуга);
- 2) Правилник о стандардима и техничким дозволама;
- 3) Правилник о услугама са додатном вредношћу;
- 4) Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у оквиру Агенције (доноси директор);

- 5) Правилник о минималном садржају и начину објављивања стандардне понуде;
- 6) Правилник о одређивању оператора услуга универзалног сервиса;
- 7) Правилник о механизму израчунавања трошкова услуга универзалног сервиса;
- 8) Правилник о начину утврђивања висине накнаде трошкова пружања услуга универзалног сервиса;
- 9) Правилник о поступку анализе тржишта;
- 10) Правилник о поступку додељивања адреса и бројева;
- 11) Правилник о изгледу обрасца захтева за доделу адреса и бројева;
- 12) Правилник о начину, условима и поступку преносивости бројева;
- 13) Правилник о употреби радиофреквенцијског спектра за потребе аматерских радио станица;
- 14) Правилник о надзору над коришћењем радиофреквенцијског спектра;
- 15) Правилник о заштити од штетних сметњи;
- 16) Правилник о поступку издавања дозволе на основу јавног надметања;
- 17) Правилник о ограничењу деловања зрачења електромагнетног поља;
- 18) Правилник о обрасцу и садржини легитимације контролора.

(2) Агенција је дужна да постојеће акте усклади са овим законом, без одлагања, а најкасније у року од 60 дана од дана његовог ступања на снагу.

(3) До доношења нових, постојећи акти се примењују ако нису у супротности са овим законом.

Базе података

Члан 146.

Агенција, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона, формира нове, односно ажурира постојеће базе података, евиденције, регистре и прописује обрасце, у складу са одредбама овог закона.

Започети поступци

Члан 147.

Поступци који су започети до ступања на снагу овог закона се окончавају у складу са одредбама Закона о телекомуникацијама, осим ако је примена одредаба овог закона повољнија за било коју странку у поступку.

Оператори

Члан 148.

Оператор који у време ступања на снагу овог закона обавља делатност електронских комуникационих мрежа и пружања услуга дужан је да усклади своје пословање у области електронских комуникација са одредбама овог закона у року од једне године од дана почетка његове примене.

Избор чланова УО Агенције

Члан 149.

Чланови Управног одбора изабрани на основу Закона о телекомуникацијама остају на својим функцијама до истека мандата.

Посебне обавезе Агенције

Члан 150.

(1) Управни одбор Агенције је дужан да на првој седници по избору, усвоји Статут који је усклађен са овим законом.

(2) Директор Агенције је дужан да, у року од 30 дана од ступања на снагу Статута из става 1. овог члана, донесе правила о унутрашњој организацији који ће обухватати и организациону јединицу која ће се бавити решавањем спорова оператора и корисника у складу са чланом 112. овог закона.

Избор Директора Агенције

Члан 151.

Управни одбор Агенције је дужан да, без одлагања а најкасније у року од 30 дана од дана конституисања, распише јавни конкурс за директора Агенције у складу са чланом 23. овог закона.

Континуитет Републичке агенције за телекомуникације

Члан 151а.

(1) Даном ступања на снагу овог закона Републичка агенција за телекомуникације наставља са радом као Агенција за електронске комуникације.

(2) Запослени у Републичкој агенцији за телекомуникације настављају са радом као запослени Агенције за електронске комуникације, на пословима на којима су затечени у тренутку ступања на снагу овог закона и задржавају стечене положаје све до склапања нових уговора о раду, сагласно закону и општим актима Агенције, којима се уређују права и обавезе из радног односа.

(3) Агенција за електронске комуникације, као правни следбеник Републичке агенција за телекомуникације, преузима сва права и обавезе, целокупну покретну и непокретну имовину, пословни простор и опрему, контролно-мерне центре, средства за рад, предмете и архиву, који су потребни за вршење надлежности у области електронских комуникација утврђених овим законом.

Издавање дозвола за пружање говорних услуга преко јавне фиксне телефонске мреже уз коришћење нумерације

Члан 151б.

(1) Пружање говорних услуга преко јавне фиксне телефонске мреже уз коришћење нумерације, изузима се из режима општег овлашћења до 31.12.2011. године.

(2) Издавање дозвола (лиценци) за пружање услуга из става 1. овог члана, спроводи се према одредбама Закона о телекомуникацијама које се односе на издавање лиценци за јавне фиксне телекомуникационе мреже и услуге, до истека рока из става 1. овог члана.

Престанак важења Закона о телекомуникацијама

Члан 152.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о телекомуникацијама („Службени гласник Републике Србије“, број 44/2003, 36/2006 и 50/2009-УС), осим у делу који се односи на издавање лиценци за јавне фиксне телекомуникационе мреже и услуге, а који престаје да важи 31.12.2011. године, сагласно члану 151б.

Ступање на снагу Закона

Члан 153.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.